

ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2019 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშები 2
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები 5
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები .8

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

1 შესავალი 7
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო 8
3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 9
4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს .. 33
5 ახალ ან განახლებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა 35
6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები 37
7 ფული და ფულის ეკვივალენტები 40
8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 41
9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ 41
10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 42
11 ინვესტიციები სამისიო ფასიან ქაღალდებში 50
12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 51
13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები 66
14 დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები 69
15 საინვესტიციო ქონება 69
15 საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება) 70
16 სხვა ფინანსური აქტივები 70
17 სხვა აქტივები 76
18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები 77
19 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება 79
20 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები) 80
21 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ 80
22 კლიენტთა ანგარიშები 81
23 სხვა ნასესხები სახსრები 82
24 სადაზღვევო ვალდებულებები 82
25 სხვა ფინანსური ვალდებულებები 83
26 სხვა ვალდებულებები 84
27 სუბორდინირებული ვალი 84
28 სააქციო კაპიტალი 84
29 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა 85
30 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი 86
31 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი 87
32 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი 88
33 სხვა საოპერაციო შემოსავალი 88
34 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები 89
35 მოგების გადასახადები 90
36 დივიდენდები 92
37 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია 92
38 ფინანსური რისკების მართვა 93

39	კაპიტალის მართვა	116
40	პირობითი ვალდებულებები	118
41	ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა	127
42	სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება.....	127
43	ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	130
44	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის.....	131
45	საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდგომი მოვლენები.....	134
46	აბრევიატურები	135

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბაზისბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენი დასკვნა

ჩვენი დასკვნით, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს სს „ბაზისბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის 284/04 ბრძანების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

რას ჩაუტარდა აუდიტი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით“.

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძველის ჩამოყალიბებისთვის.

დამოუკიდებლობა

პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ როგორც ჯგუფის, ისე ბანკისგან. ჩვენ ასევე შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური მოვალეობები.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშს (მაგრამ არა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებს და აუდიტორის დასკვნას), რომელიც უნდა მოგვეწოდოს ამ აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით არ ვრცელდება მენეჯმენტის ანგარიშზე.

ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გავცნოთ მენეჯმენტის ანგარიშს, როცა მოგვეწოდება, და მისი გაცნობის დროს განვიხილოთ, ხომ არ არსებობს რაიმე არსებითი უზუსტობა მენეჯმენტის ანგარიშსა და ფინანსურ ანგარიშებს შორის ან აუდიტის დროს ჩვენს მიერ მიღებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად არსებითად არაზუსტი.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონი მოითხოვს, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, შეესაბამება თუ არა შესაბამის საზედამხედველო ნორმატიულ აქტებს მენეჯმენტის ანგარიშის გარკვეული ნაწილები და ვიმსჯელოთ იმაზე, შეიცავს თუ არა მენეჯმენტის ანგარიში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ მენეჯმენტის ანგარიშის გაცნობის შემდეგ დავასკვნით, რომ მასში რაიმე არსებითი უზუსტობაა, ჩვენ მოგვეთხოვება, ამ საკითხის შესახებ ვაცნობოთ მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს. ჩვენ ასევე გამოვცემთ განახლებულ ანგარიშს, სადაც აღვნიშნავთ, რომ ან ზემოხსენებულთან დაკავშირებით განსაცხადებელი არაფერი გვაქვს, ან, ბანკის და ჯგუფის და მისი გარემოებების შესახებ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნაზე დაყრდნობით, აღვწერთ ჩვენს მიერ მენეჯმენტის ანგარიშში აღმოჩენილ არსებით უზუსტობებს. ჩვენს განახლებულ ანგარიშში ასევე მოცემული იქნება ჩვენი მოსაზრებები წინა პარაგრაფში ხსენებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის 284/04 ბრძანების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად; ის ასევე პასუხისმგებელია ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორსაც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამყლავნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA)

შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეულის ვერმიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება გულისხმობდეს საიდუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.
- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით.
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული სააღრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.
- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე ვასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი განუსაზღვრელობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება

გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.

- ვიღებთ საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნეს-ერთეულების ან ბიზნეს-საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

შპს „ფრაის ვოტერჰაუს კუპერსი საქართველოს“

სახელით და მისთვის, (Reg.#SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (ხელმოწერა) (Reg.#SARAS-A-562091)

20 მარტი, 2020

თბილისი, საქართველო

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2019		
	განმარტება	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	Error! Reference source not found.	246,711	248,700	130,272	132,500
სავალდ. რეზ. საქ.ერ. ბანკში	8	177,989	177,989	170,443	170,443
მოთხოვნები სხვა ბანკ. მიმართ	9	-	7,186	-	-
ინვესტიციები სავალო ფას. ქაღ.	10	202,269	202,569	175,690	175,690
ინვესტიციები საემისიო ფას. ქაღ.		63	63		
	Error! Reference source not found.			63	63
ინვესტიციები შვილ. კომპ.	Error! Reference source not found.	13,097	-	10,096	-
კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანს.	Error! Reference source not found.	984,994	984,994	900,803	900,803
ფინ. ლიზინგი კლიენტებზე	13	-	3,126	89	89
	Error! Reference source not found.	-	8,798	-	4,194
დაზღვევიდან მისაღ. შემოსავლ. საინვესტიციო ქონება	Error! Reference source not found.	367	959	1,037	1,572

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

მოგების გად. მიმდ. ავანსი	Error! Reference source not found.	1,472	1,472		
	20			-	5
	Error! Reference source not found.	1,157	1,204		
	20			720	783
სხვა ფინანსური აქტივები	Error! Reference source not found.	28,293	30,615		
	20			15,031	17,449
სხვა აქტივები	18	26,948	27,016	26,421	26,457
შენობა-ნაგ. და მოწყობილობა	18	2,033	2,199	1,364	1,382
არამატერიალური აქტივები	Error! Reference source not found.	3,536	3,536		
	20			-	-
აქტივების გამოყენ. უფლ. სარეალიზ. გრძელვად. აქტივები	20	291	486	4,016	4,360
მთლიანი აქტივები		1,689,220	1,700,912	1,436,045	1,435,790
ვალდებულებები					
ვალდებულ. სხვა ბანკ. მიმართ	21	183,984	183,984	100,196	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	Error! Reference source not found.	770,050	768,870	734,262	727,421
	21				
სხვა ნასესხები სახსრები	Error! Reference source not found.	428,926	428,926	345,782	345,782
	21				

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	3,737	3,737		
სალიზინგო ვალდებულებები	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	-	8,828	-	4,531
სადაზღვევო ვალდებულებები	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	2,151	2,557	1,822	1,822
სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოგ.გადას.მიმდ.ვალდებულება	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	-	-	1,374	1,647
გადავადებული მოგ.გად.ვალდ.	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	1,848	1,855	1,664	1,671
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	40 Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	1,010 2,638	1,010 3,097	374 2,410	374 2,812
სხვა ვალდებულებები	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.	14,410	14,410		
სუბორდინირებული ვალი	d.			-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

მთლიანი ვალდებულებები		1,408,754	1,417,274	1,187,884	1,186,256
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	Error! Reference source not found.	16,057	16,057	16,057	16,057
საემისიო შემოსავალი		74,923	74,923	74,923	74,923
გაუნაწილებელი მოგება		178,499	181,671	146,558	147,931
წილობრ.ინსტრ.გადახდის რეზერვი		1,822	1,822	1,339	1,339
შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ.		9,165	9,165	9,284	9,284
მთლიანი კაპიტალი		280,466	283,638	248,161	249,534
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		1,689,220	1,700,912	1,436,045	1,435,790

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2020 წლის 20 მარტს.

 დავით კაკაბაძე
 გენერალური დირექტორის მოადგილე,
 რისკების მართვა

 ლია ასლანიკაშვილი
 გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

ბაზისბანკის ჯგუფი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2019	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND. ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.	114,884	115,468	98,708	98,803
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით განაგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.	(56,394)	(56,031)	(43,509)	(43,085)
საპროცენტო ხარჯი	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.				
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა		58,490	59,437	55,199	55,718
საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(1,064)	(1,075)	(966)	(966)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა		57,426	58,362	54,233	54,752
საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ					
	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND. ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.	8,473	8,399	6,695	6,630
საკომისიო შემოსავალი	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.	(3,368)	(3,368)	(2,490)	(2,490)
საკომისიო ხარჯი	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.				
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი		-	3,132	-	1,883
წმ დამდგარი სადაზღ ზარალები		-	(284)	-	(281)
ფინანს შემოს ლიზინგიდან		-	474	-	-
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		4,644	4,644	4,467	4,467
უცხ. ვალუტ. გადანაგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(372)	(372)	(283)	(283)
კრედიტთან დაკავშ. ვალდებულ. რეზერვი		(552)	(552)	206	206
	ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.	1,924	1,938	3,712	3,739
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	Error! Reference source not found.	(30,358)	(32,442)	(25,470)	(25,858)
ადმინისტრ. და სხვა საოპ.ხარჯები	Error! Reference source not found.				
მოგება დაბეგვრამდე	Error! Reference source not found.	37,817	39,931	41,070	42,765
მოგების გადასახადის ხარჯი	Error! Reference source not found.	(2,288)	(2,604)	(5,195)	(5,473)
წლის მოგება		35,529	37,327	35,875	37,292

სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი):

ბაზისბანკის ჯგუფი
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ანგარიშები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2019	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
<i>მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>					
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება	18	-	-	1,052	1,052
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი)		-	-	1,052	1,052
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		35,529	37,327	36,927	38,344

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიში

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემსიო შემოსავალი	წილობრ.ინს ტრ.გადახდ. რეზერვი	შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ	გაუნაწილებე ლი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარს		16,057	74,923	851	8,233	113,629	213,693
წლის მოგება		-	-	-	-	37,292	37,292
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	1,052	37,292	38,344
წილობრ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	Error! Refer ence sour ce not found	-	-	488	-	-	488
დეკლარირ.დივიდენდები	Error! Refer ence sour ce not found	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	9,284	147,931	249,536
წლის მოგება		-	-	-	-	37,327	37,327
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	-	-	-
2019 წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	-	-	37,327	37,327
წილობრ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	Error! Refer ence sour ce not found	-	-	483	-	-	483
შენობა-ნაგ. გადაფ. ნამეტის გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაში	Error! Refer ence sour ce not found	-	-	-	(119)	140	21
დეკლარირ.დივიდ.	Error! Refer ence sour ce not found	-	-	-	-	(3,729)	(3,729)
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,822	9,165	181,669	283,638

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების ინდივიდუალური ანგარიში

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემსიო შემოსავალი	წილობრ.ინს ტრ.გადახდ. რეზერვი	შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ	გაუნაწილებე ლი მოგება	მთლიანი კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარს		16,057	74,923	851	8,233	113,672	213,736
წლის მოგება (ზარალი)						35,875	35,875
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	1,052	35,875	36,927
აქციების გამოშვება	Error! Refer ence sourc e not found	-	-	488	-	-	488
	Error! Refer ence sourc e not found					(2,989)	(2,989)
დეკლარ. დივიდ.	.	-	-	-	-	-	-
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	9,284	146,557	248,162
წლის მოგება					-	35,529	35,529
სხვა სრული შემოსავალი	30				-	-	-
2019 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	-	35,529	35,529
აქციების გამოშვება	Error! Refer ence sourc e not found			483			483
შენობა-ნაგ. გადაფ. ნამეტის გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაში	Error! Refer ence sourc e not found				(119)	140	21
	Error! Refer ence sourc e not found					(3,729)	(3,729)
დეკლარ. დივიდენდები	.						
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,822	9,165	178,497	280,466

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018		
	განმ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულადი ნაკ. მოძრ.საოპერაც.საქმ.					
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგ. საპროც. შემოს.		114,256	115,872	93,462	93,557
გადახდ. პროც. გაანგარიშ. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით მიღებული საკომისიოები		8,473	8,399	6,695	6,630
გადახდილი საკომისიოები		(3,368)	(3,368)	(2,490)	(2,490)
უცხ.ვალ.ვაჭრობიდან მიღ. შემოს.		4,644	4,644	4,467	4,467
სხვა მიღ.საოპერაც.შემოსავალი		1,924	3,753	3,712	5,341
ლიზინგიდან მიღ. ფინ. შემოს.		-	474	-	-
დასაკუთრ.ქონებ.რეალიზაც.მიღ.შემოს.		5,425	5,425	6,543	6,543
გადახდილი თანამშრომ.ხარჯ.		(17,275)	(18,912)	(13,818)	(14,144)
გადახდ.ადმინისტრ. და სხვა საოპერაც. ხარჯები		(10,414)	(10,774)	(8,963)	(9,044)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,625)	(4,215)	(2,343)	(2,343)
ფულადი ნაკად. მოძრ. საოპერაც. საქმ. საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულ. ცვლილებებამდე					
		44,504	46,125	45,136	46,812
წმინდა (ზრდა)/შემცირება:-					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		7,594	408	(20,780)	(20,778)
- კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანსები		(41,859)	(44,996)	(134,031)	(134,375)
- დაზღვევიდან მისაღ. შემოს.		-	(4,604)	-	(4,194)
- სხვა ფინანსური აქტივები		(41,198)	(41,680)	(26,374)	(26,437)
- სხვა აქტივები		(22,367)	(22,184)	(843)	(422)
წმინდა ზრდა/(შემცირება):					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(9,081)	(9,081)	18,003	18,003
- კლიენტთა ანგარიშები		2,211	2,212	40,110	37,767
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		1,219	1,625	(6,003)	(6,003)
- სადაზღვევო ვალდებულებები		-	4,297	-	4,530
- სხვა ვალდებულებები		81,943	87,669	19,827	20,258
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული					
		22,966	19,791	(64,955)	(64,839)
ფულადი ნაკ. მოძრ. საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ფულის ინექცია შვილობილ კომპანიაში		(3,000)	-	(2,000)	-
სავალო ფას. ქალ. გამოსყიდვიდან მიღებული შემოს.		14,542	14,542		
შენობა-ნაგ.და მოწყობ.შესყიდვა	0	(2,524)	(2,524)	(5,164)	(5,195)
	Erro r! Refe renc e sour ce not foun d.				
საინვესტიც.ქონ. შესყიდვა/განკარგვა		670	606	(637)	(494)
არამატერიალ.აქტივების შესყიდვა	0	(907)	(907)	(742)	(760)
არამატერ.აქტ.რეალიზ.მიღ.შემოს.	0	(92)	(92)	15	33
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული					
		8,689	11,625	(8,528)	(6,416)

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმ	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულ.ნაკ.მოძრ.დაფინანს.საქმიანობიდან	Error! Reference source not found.	290,934	290,934	262,622	262,622
სხვა ნასესხ.სახსრ.მიღ.შემოს.	Error! Reference source not found.	(217,290)	(217,290)	(195,944)	(195,944)
სხვა ნასესხ.სახსრ.დაფარვები	Error! Reference source not found.	14,383	14,383		
სუბორდინირ. ვალ.მიღ. შემოს.	Error! Reference source not found.	(3,729)	(3,729)	(2,989)	(2,989)
გადახდილი დივიდენდები სალიზინგო ვალდებულებების ძირითადი თანხის დაფარვა	Error! Reference source not found.	(1,168)	(1,168)	-	-
წმინდა ფული დაფინანსების საქმიანობიდან		83,130	83,130	63,689	63,689
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე		1,655	1,655	489	489
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		116,440	116,201	(9,305)	(7,077)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		130,272	132,499	139,577	139,577

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმ</i>	<i>31 დეკემბერი 2019</i>		<i>31 დეკემბერი 2018</i>	
		<i>ბანკის ინდივიდ</i>	<i>კონსოლიდ</i>	<i>ბანკის ინდივიდ</i>	<i>კონსოლიდ</i>
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს</i>	0	246,712	248,700	130,272	132,500

1 შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სს “ბაზისბანკისა” და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში ერთობლივად “ჯგუფი”).

ბანკი დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენჰუა.

აქციონერები	წილები პროცენტულად 31 დეკემბრის მდგომარ	
	2019	2018
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.305%	92.305%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.969%	6.969%
სხვა მცირე წილის მფლობელი აქციონერები	0.726%	0.726%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სებ”) მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან. ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ შესახებ საქართველოს კანონით. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პიზიკურ პირზე 5 000 ლარამდე თანხით. ბანკს საქართველოში 22 (2018: 22) ფილიალი აქვს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 550 თანამშრომელი ჰყავდა (2018: 483). აქედან 510 ბანკის თანამშრომელია, 40 შვილობილი კომპანიების (2018: 463 ბანკის და 20 შვილობილების).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1.

ანგარიშგების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით (“ლარი”), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

სახელწოდება	დაარსების		წილები პროცენტულად 31 დეკ მდგ	
	ქვეყანა	მთ. საქმიანობა	2019	2018
სს ბაზის ესეთ მენეჯმენტ ჰოლდინგი	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	100%
სს ჰუალინგ დაზღვევა	საქართველო	დაზღვევა	100%	100%
სს ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი	საქართველო	ლიზინგი	100%	100%

1 შესავალი (გაგრძელება)

შპს "ბაზის ესეთ მენეჯმენტ" ჰოლდინგი. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

სს "ჰუალინგ დაზღვევა". ჰუალინგ დაზღვევა დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406232214. კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰუალინგ დაზღვევის კაპიტალი 4.3 მილიონი ლარი იყო (2018: 4.3 მილიონი ლარი) საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

სს "ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი". კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის კაპიტალი 5 მილიონ ლარს შეადგენდა (2018: 2 მილიონი ლარი). კომპანია მომხმარებელს ფინანსური ლიზინგის შემდეგ პროდუქტებს სთავაზობს:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტება 44-ში.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფს საქმიანობა უხდება საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად გამოწვევებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასების მიზნებისთვის ჯგუფი იყენებს დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზი და მისი ასრულების ალბათობა განუსაზღვრელობის მაღალი ხარისხით ხასიათდება, ამიტომ, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. განმარტება 38-ში მოცემულია

დამატებითი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში: „ფინანსური ანგარიშები“) მომზადებულია ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებისა, რომლებიც მოითხოვა 2019 წლის 1 იანვრიდან IFRS 16-ის ამოქმედებამ, ეს პოლიტიკა განუხრელად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე. ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ უფლება ძირითადი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების გამოყენების პრაქტიკული უნარი ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მას ობიექტის ხმის უფლებების უმრავლესობაზე ნაკლები ხმის უფლება აქვს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების სიდიდეს ხმის უფლებების მქონე სხვა პირების ავუარების სიდიდესა და დისპერსიასთან მიმართებაში, რითაც ადგენს, აქვს თუ არა ფაქტობრივი უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან, ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტიციის ობიექტის კონტროლში. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება შვილობილი საწარმოების შემქნის აღრიცხვის მიზნით. საწარმოთა გაერთიანების დროს შემქნილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით შემქნის დღის მდგომარეობით, მიუხედავად არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი ანგარიშობს იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე მფლობელის წილს და მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილს ლიკვიდაციის შემთხვევაში ტრანზაქციის მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შემქნილი წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

შემქნილი საწარმოსთვის გადაცემული ანაზღაურება იანგარიშება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული ინსტრუმენტების და გაწეული ან მიღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ არ მოიცავს შემქნასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან; შესყიდვასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ტრანზაქციის ხარჯი აღიარდება ხარჯებში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილიყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

სადაზღვევო კონტრაქტები. სადაზღვევო კონტრაქტებად განისაზღვრება კონტრაქტები, რომლებიც მოიცავენ მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს კონტრაქტის დასაწყისში ან კონტრაქტები, სადაც კონტრაქტის ძალაში შესვლისას არსებობს კომერციული არსის სცენარი, სადაც სადაზღვევო რისკის დონე შემდეგ მნიშვნელოვანი იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელობა დამოკიდებულია როგორც სადაზღვევო შემთხვევის ალბათობაზე, ასევე მისი პოტენციური ზეგავლენის მასშტაბზე. იმის შემდეგ, რაც კონტრაქტი კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი, ის დარჩება სადაზღვევო კონტრაქტად მისი მოქმედების ბოლომდე, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც სადაზღვევო რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში, და თუ ყველა უფლებები და მოვალეობები არ იქნება შეწყვეტილი ან ვადაგასული.

დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების აღიარება ხდება სადაზღვევო პოლისის საფუძველზე და შეფასება ხორციელდება პირველადი ღირებულებით. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურების კუთხით, როდესაც გარემოებები ან მოვლენები მიუთითებენ იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება, გაუფასურების ზარალი კი აისახება მოგება-ზარალის შემადგენლობაში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არასაკონტროლო წილების ყიდვა-გაყიდვა. არასაკონტროლო წილების მფლობელების გარიგებების აღრიცხვისთვის ჯგუფი იყენებს ეკონომიკური ერთეულის მოდელს. შესყიდვის ანაზღაურებასა და შესყიდული არასაკონტროლო წილის საბალანსო ღირებულებას შორის აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქცია უშუალოდ კაპიტალის ნაწილში. ჯგუფი გაყიდვის ანაზღაურებასა და გაყიდული არასაკონტროლო წილის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობას აღიარებს, როგორც კაპიტალის ტრანზაქციას და ასახავს კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშში.

შეიღობილი საწარმოების გაყიდვა. როცა ობიექტზე ჯგუფის კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა წყდება, ამ ობიექტში დარჩენილი წილი ხელახლა იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება, რომლის მიზანია, რომ დარჩენილი წილი საბოლოოდ აღირიცხოს როგორც ასოცირებული კომპანია, ერთობლივი საწარმო ან ფინანსური აქტივი. გარდა ამისა, ამ ობიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღირიცხება ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ განკარგა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღდგება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესერთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესერთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესერთეულის მთავარ მენეჯმენტს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესერთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი „გაშლილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელები ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშების პერიოდის ბოლოს. იხ. 42-ე განმარტება.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით (“POCI”) თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მომრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL-ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მარკეტინგებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ECL რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში (“ჩვეულებრივი” შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე,

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშუალებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (I) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (II) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (I) აქტივებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულის ნაკადები (“ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”), ან (II) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები (“აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით”) ან, თუ არც (I) და არც (II) მოდელი არ არის გამოყენებული, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც “სხვა” ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL). ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) და ეფუძნება ყველა არსებულ შესაბამის მტკიცებულებას იმ საქმიანობის შესახებ, რომელსაც ჯგუფი ახორციელებს შეფასების დღისთვის არსებული პორტფელისთვის განსაზღვრული ამოცანის შესასრულებლად. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთ ფაქტორების, როგორებიცაა პორტფელის მიზნობრიობა და კომპოზიცია, წარსულის გამოცდილება, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდება და იმართება რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ევექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. ჯგუფის მიერ მისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხილეთ განმარტება 4-ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როდესაც სახელმწიფო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტება 4-ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს კრედიტების დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის ალბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL“) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას (“SICR“), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელმწიფო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, იხ. განმარტება 35. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 38. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, (“POCI აქტივები“), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 38 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როგორცაა საკრედიტო ბარათები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება შეიცავდნენ სესხის და აუთვისებელი ვალდებულების კომპონენტს, ჯგუფი არსებობის მოსალოდნელი მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრისთვის გამარტივებულ მეთოდს იყენებს. ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ ნაწილში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ დეფოლტის რისკს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელების ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ. განმარტება 38.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 ეტაპს მიკუთვნებულები, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,371 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2018 წლის 31 დეკემბერს: 1,577 ათასი ლარით მეტი).

ბიზნესმოდელის შეფასება. ბიზნესმოდელი წარმართავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ბიზნესმოდელის შეფასებისას მენეჯმენტმა იმსჯელა ფინანსური ინსტრუმენტების აგრეგაციის დონისა და პორტფელის განსაზღვრის შესახებ. გაყიდვების გარიგების შეფასებისას ჯგუფი განიხილავს მათ ისტორიულ სიხშირეს, ვადებს და ღირებულებას, გაყიდვების მიზეზებს და მოლოდინებს სამომავლო საქმიანობის შესახებ. გაყიდვების გარიგებები, რომლებიც მიზნად ისახავს პოტენციური ზარალის შემცირებას კრედიტის გაუარესების გამო, „ამოღების მიზნით ფლობის“ ბიზნესმოდელის შესაბამისად მიიჩნევა. ვადის დადგომამდე სხვა გაყიდვები, რომლებიც არაა დაკავშირებული საკრედიტო რისკების მართვის საქმიანობასთან, ასევე შეესაბამება ბიზნესმოდელს „ამოღების მიზნით ფლობა“, იმ პირობით, რომ ისინი არაა ხშირი ან უმნიშვნელოა ღირებულებით, როგორც ცალკე, ისე აგრეგირებულად. ჯგუფი გაყიდვების ტრანზაქციების მნიშვნელობას ამგვარად ადგენს: გაყიდვების ღირებულებას ადარებს პორტფელის ღირებულებას, ამ დროს გააჩნია, როგორცაა ბიზნესმოდელის შეფასება პორტფელის საშუალო პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ფინანსური აქტივის გაყიდვები, რომელიც მოსალოდნელია მხოლოდ სტრესის სცენარში, ან ცალკეული მოვლენის საპასუხოდ, რომელიც ჯგუფის კონტროლის მიღმაა, არაა განმეორებადი და არ შეიძლება ჯგუფს მისი მოლოდინი ჰქონოდა, განიხილება, როგორც შემთხვევითი და ბიზნესმოდელის ამოცანას აცდენილი და არ იმოქმედებს შესაბამისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ბიზნესმოდელი „ამოღების მიზნით ფლობა“ ნიშნავს, რომ აქტივების ფლობის მიზანია ფულადი ნაკადების ამოღება, მაგრამ გაყიდვაც ასევე ბიზნესისმოდელის მიზნის ნაწილია, მაგალითად, ლიკვიდობის საჭიროებების მართვა, კონკრეტული ამონაგების მიღწევა, ან ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის შეთანხმება იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან, რომლებიც აფინანსებს ამ აქტივებს.

ნარჩენ კატეგორიაში შედის ფინანსური აქტივების ის პორტფელები, რომელთა მართვა ხდება ფულადი ნაკადების რეალიზაციის მიზნით, ძირითადად, გაყიდვის გზით, მაგალითად, სადაც არსებობს ვაჭრობის მაგალითი. საკონტრაქტო ფულადი ნაკადის ამოღება ამ ბიზნესმოდელისთვის ხშირად შემთხვევითობის საფუძველზე ხდება.

იმის განსაზღვრა, ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). იმის დადგენა, ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადი არის თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვა, მსჯელობას მოითხოვს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება შეიცვალოს, მაგალითად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად იცვლება, მაგრამ ეს ცვლილება არ ემთხვევა სავალო ინსტრუმენტის საბაზო საპროცენტო განაკვეთში ჩადებულ შინაარსს, მაგალითად, სესხი იხდის სამთვიან ბანკთაშორის განაკვეთს, მაგრამ პროცენტი იცვლება ყოველ თვეში. ფულის შეცვლილი დროითი ღირებულების ეფექტი შეფასდა შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების საორიენტაციო სავალო ინსტრუმენტთან შედარების საშუალებით, რომელსაც SPPI ფულადი ნაკადები აქვს, როგორც თითოეული პერიოდისთვის, ისე კუმულაციურად, ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში. შეფასება ჩატარდა ყველა გონივრულად შესაძლებელი სცენარისთვის, მათ შორის გონივრულად შესაძლებელი ფინანსური სტრესის სიტუაციისთვის, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ფინანსურ ბაზრებზე. ჯგუფმა გამოიყენა 10%-იანი ბარიერი იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა საორიენტაციო ინსტრუმენტებს დაპირისპირებული განსხვავებები. ფულადი ნაკადების მქონე სცენარის შემთხვევაში, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება საორიენტაციო მაჩვენებლისაგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ არის SPPI და ინსტრუმენტის აღრიცხვა ხდება FVTPL- ით.

ჯგუფმა დაადგინა და გაითვალისწინა სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ცვლის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან რაოდენობას. SPPI-ს კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ადრეული ანგარიშსწორების საშუალებას იძლევა, ხოლო წინასწარ გადახდილი თანხა არსებითად წარმოადგენს ძირითად თანხას და დარიცხულ პროცენტს, გარდა ამისა, გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის. აქტივის ძირითადი თანხა არის სამართლიან ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას გამოკლებული შემდგომი ძირითადი დაფარვები, ანუ გადახდები პროცენტის გარდა, რომელიც განისაზღვრება ეფექტური პროცენტის მეთოდით. ამ პრინციპის გამონაკლისის სახით სტანდარტი ასევე ფარავს იმ ინსტრუმენტებს, რომლებსაც აქვთ წინასწარი გადახდის მახასიათებლები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI- ს შესასრულებლად შემდეგ პირობას: (i) აქტივი წარმოიქმნება პრემიით ან დისკონტით, (ii) წინასწარი გადახდის თანხა წარმოადგენს სახელშეკრულებო პარიტეტულ თანხასა და დარიცხულ პროცენტს, ასევე გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის, და (ii) წინასწარი გადახდის მახასიათებლის სამართლიანი ღირებულება არ არის არსებითი საწყის აღიარებაში.

ჯგუფის საკრედიტო და სალიზინგო ხელშეკრულებები მოიცავს ჯვარედინი გაყიდვების მუხლებს, რომლებიც წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის შემცირებას, როცა კლიენტი ჯგუფთან სხვა ხელშეკრულებებსაც აფორმებს ან აკმაყოფილებს გარკვეულ კრიტერიუმებს, როგორცაა მინიმალური ბრუნვის შენარჩუნება ჯგუფში გახსნილ მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე. ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI არის იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი მუხლები უბრალოდ ამცირებს ჯგუფის მთლიანი მოგების მარჟას ინსტრუმენტზე და არ არსებობს სხვა მახასიათებლები, რომლებიც არ შეესაბამება დაკრედიტების ძირითად პირობებს.

ჯგუფის საკრედიტო ხელშეკრულებებით შესაძლებელია საპროცენტო განაკვეთების კორექტირება გარკვეული მაკროეკონომიკური ან რეგულირების ცვლილებების საპასუხოდ. მენეჯმენტმა იმსჯელა და შეაფასა, რომ საბანკო სექტორში არსებული კონკურენცია და მსესხებლების მიერ სესხების რეფინანსირების პრაქტიკული შესაძლებლობა ხელს შეუშლის მას საპროცენტო განაკვეთების შეცვლაში და ბაზართან შედარებით უფრო მაღალი განაკვეთის დადგენაში; შესაბამისად, ფულადი ნაკადები შეფასდა, როგორც SPPI. ინსტრუმენტები, რომლებმაც ვერ გააარეს SPPI ტესტი, აღრიცხება FVTPL- ით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს. ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ. ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია მნიშვნელოვანია თუ არა, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგალითად, მოგების წილი ან მოგება საკუთარ კაპიტალზე), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, ორი ან მეტი ფინანსური აქტივის აგრეგირება ერთ ფინანსურ აქტივად ან ფინანსური აქტივების სხვა ტიპის კონსოლიდაცია, ფინანსური აქტივები, რომელსაც არ აქვს წინასწარ განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, ერთმანეთს ჩაანაცვლებს გრაფიკით ან პირიქით, როცა ფულად ნაკადებზე უფლებები თავდაპირველ კონტრაგენტებს შორის ამოიწურება იმის გამო, რომ თავდაპირველ დებიტორს ჩაანაცვლებს ახალი (თუ ორივე დებიტორი საერთო კონტროლის ქვეშ არაა), ცვლილება ვალუტის დენომინაციაში, ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკთან, ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როცა მსესხებელი არ არის ფინანსური სიმწელების წინაშე.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას.

სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით. ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება. თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები. დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები მოიცავს გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვებს, ზარალების რეზერვებს და ვადაგაუსვლელ რისკს, ასევე გადამზღვევი კომპანიებისთვის გადასახდელ თანხებს. გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვი აღიარდება, როცა ფორმდება ხელშეკრულებები და პრემიები აღირიცხება, და მოგება-ზარალში ცხადდება, როგორც სადაზღვევო შემოსავალი ხელშეკრულების პირობით. ზარალების რეზერვები მოიცავს განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვების, გაწეულ, მაგრამ არა განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვებს, ზარალების დამუშავების ხარჯების რეზერვებს. განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებული რეზერვები განისაზღვრება ინდივიდუალური შეფასებით. ზარალების დამუშავების ხარჯების და გაწეული, მაგრამ განუსაზღვრელი ზარალების განსაზღვრისას გამოიყენება აქტუარული მეთოდები. თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, გამოუმუშავებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება ანგარიშდება აქტიურ პოლისებზე დაზღვევის პერიოდის და პოლიცის ვადის გასვლამდე დარჩენილი დროის მიხედვით. ჯგუფი ვადაგაუსვლელ რისკებს აფასებს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც საზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას. გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვს, ზარალების რეზერვებს და მოსალოდნელ ზარალებს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში პრემიის დანაკლისის რეზერვის შექმნით.

გადამზღვევ კომპანიებზე გადასახდელი თანხები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით და ანგარიშდება ამორტიზებული ღირებულებით.

3 ძირითადი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის მუხლებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება, რადგან: 1) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანსფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პერსპექტივიდან.

სავალდებულო ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, როცა: 1) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღრიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულებაა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და გაყიდვაა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და ამასთან ერთად არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება წილის

განსაზღვრებას ემიტენტის პერსპექტივიდან, ანუ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ნაღდი ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და ეს ემიტენტის წმინდა აქტივებში ნარჩენი ინტერესის დასტურია, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქალაქებში ინვესტიციად. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში ითვლება FVTPL-ით, გარდა შემთხვევებისა, როცა თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულებას ანიჭებს. ჯგუფის პოლიტიკაა, წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულება მიანიჭოს, როცა ამ ინვესტიციებს სტრატეგიული დანიშნულება აქვს და არა მხოლოდ საინვესტიციო მოგების მიღების მიზნითაა აღრიცხული. როცა არჩევანი FVOCI-ის სასარგებლოდ კეთდება, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარდება OCI-ით და საბოლოოდ არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, მათ შორის არც გასხვისებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი ამობრუნება, თუ ასეთი არის, არ ითვლება სამართლიან ღირებულებაში სხვა ცვლილებებისგან განცალკევებით. დივიდენდები კვლავ აღიარდება მოგება-ზარალში, როცა დგინდება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა შემთხვევებისა, როცა ისინი ინვესტიციის ამოღებას წარმოადგენს და არა ამ ინვესტიციიდან მოგებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC - სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო ECL მოდელების მიხედვით. განმარტება 35 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები“, „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დაცულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოუთხოვადი ან გამოთხოვადია მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი არამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ

ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდილი თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმდებისთვის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. თუ არსებობს იმის მინიშნება, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი წინასწარ აფასებს იმ თანხას, რომელსაც რეალიზაციიდან ამოიღებს, როგორც უმაღლესს ამ სიდიდეებიდან: გამოყენების ღირებულებაზე უფრო მაღალი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება იწერება ანაზღაურებადი ღირებულების სიდიდით, წლის მოგება-ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ აქტივის ამოღებადი თანხის დასადგენად გაკეთებული წინასწარი შეფასებები მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ქირიდან მიღებული შემოსავალი წლის მოგება-ზარალში იწერება სხვა საოპერაციო შემოსავლის

კატეგორიაში.

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის 50 წლის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება თვითღირებულებით ან გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსეტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას.

თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით. მენეჯმენტმა განაახლა მიწის და შენობების საბალანსო ღირებულება, რომელიც დაითვალა საანგარიშო პერიოდის ბოლოდ გადაფასების მოდელის გამოყენებით, ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულებით და კმაყოფილია, რომ განახლებული სამართლიანი ღირებულების დასაბუთებისთვის საკმარისი საბაზრო მტკიცებულება არსებობს.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწვევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორ აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს.

აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში).

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე:

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	5
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	1 to 7
ავტოტრანსპორტი	5
აქტივების გამოყენების უფლება	1 to 10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისას და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა, რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს.

კაპიტალიზებული ხარჯები არის გარე კონტრაქტორების მიერ პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების მომსახურების მისაღებად გაწეული ხარჯები. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაღებისას. კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს.

იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა 2019 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს ოფისი და შენობები. იჯარით აღებული ქონება აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღეს, როცა იჯარით აღებული ქონება ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა. თითოეული საიჯარო გადასახდელი განაწილებულია ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯს შორის. ფინანსური ხარჯი ტარდება მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში, რითაც დგინდება ვალდებულების დარჩენილი ნაწილის მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი თითოეული პერიოდისთვის. აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და მისი ცვეთა განისაზღვრება აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირესი ღირებულებით, წრფივი მეთოდით.

იჯარიდან გამომდინარე ვალდებულებები თავდაპირველად ანგარიშდება მიმდინარე ღირებულებით. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი სალიზინგო გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითი ფიქსირებული გადახდები), გამოკლებული მისაღები საიჯარო შეღავათები, თუ ასეთი არის;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომელიც ინდექსს ან განაკვეთს ეფუძნება;
- ის თანხები, რომლებიც მოიჯარემ უნდა გადაიხადოს ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში;
- შესყიდვის ოფციის ფასი თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია რომ ამ ოფციას გამოიყენებს, და
- იჯარის შეწყვეტისთვის დაწესებული ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის პირობები ითვალისწინებს მოიჯარის მიერ ამ ოფციის გამოყენებას.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის გადახდა დისკონტირდება იჯარის საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი ვერ დადგინდა, გამოიყენება მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთი, ანუ ის განაკვეთი, რომელსაც

მოიჯარე გადაიხდიდა მსგავსი ღირებულების აქტივის შესაძენად თანხის სესხების შემთხვევაში, მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მსგავსი პირობებით.

აქტივების გამოყენების უფლება ანგარიშდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი გაანგარიშების თანხა;
- დაწყების დღემდე ან ამ დღეს გადახდილი იჯარის თანხა, გამოკლებული რაიმე საიჯარო შეღავათი;
- რაიმე თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აღდგენის ხარჯები.

ზემოხსენებულიდან გამონაკლისის სახით, ჯგუფი მოკლევადიან იჯარებს და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებს აღრიცხავს საიჯარო გადახდის საოპერაციო ხარჯად აღიარებით, წრფივი მეთოდით.

საიჯარო პირობების განსაზღვრისას, ჯგუფის მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტს და გარემოებას, რომელიც ქმნის ვადის გაგრძელების ოფციის ეკონომიკურ სტიმულს, ან არ იყენებს შეწყვეტის ოფციას. ვადის გაგრძელების ოფციები (ან შეწყვეტის ოფციის შემდგომი პერიოდები) საიჯარო პირობებში შედის თუ არსებობს გონივრული დარწმუნება, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

ამგვარი შეფასება გადაიხედება, თუ ადგილი ექნება მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებათა მნიშვნელოვან ცვლილებას, რომელიც გავლენას მოახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

ჯგუფის მიერ საოპერაციო იჯარების აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა 2019 წლის 1 იანვრამდე. როცა ჯგუფი არის მოიჯარე ისეთ საიჯარო ხელშეკრულებაში, რომელიც არ ითვალისწინებს ფლობის რისკების და სარგებლის მოიჯარედან ჯგუფზე გადაცემას, იჯარის მთლიანი გადახდა ხარჯად ტარდება წლის მოგება-ზარალში (ქირის ხარჯი) წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

სხვა შეთანხმებებით გათვალისწინებული იჯარები დაცალკევდება, თუ ა) მოვალეობის შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და ბ) შეთანხმება ითვალისწინებს აქტივის გამოყენების უფლების გადაცემას.

საოპერაციო იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა. როცა ხდება აქტივების იჯარით გაცემა საოპერაციო იჯარის ფარგლებში, მისაღები იჯარის თანხა აღიარდება როგორც შემოსავალი ქირიდან წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვა როცა ჯგუფი მეიჯარეა 2019 წლის 1 იანვრამდე. როცა ჯგუფი არის მეიჯარე ისეთ ხელშეკრულებაში, რომელიც ითვალისწინებს ფლობის რისკების და სარგებლის ჯგუფზე გადაცემას, იჯარით აღებული აქტივები იჯარის დასაწყისის დღეს კაპიტალიზდება შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიაში იჯარას დაქვემდებარებული აქტივის სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელის მიმდინარე ღირებულებას შორის უმცირესი ღირებულებით. თითოეული სალიზინგო გადასახდელი ნაწილდება ვალდებულებასა და დაფინანსების ხარჯებს შორის, რითაც დგინდება დარჩენილი დაფინანსების ნაშთის მუდმივი განაკვეთი. პროცენტის ხარჯი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური ლიზინგით მიღებული აქტივების ცვეთა მიმდინარეობს სასარგებლო გამოყენების პერიოდის განმავლობაში ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადით თუ ჯგუფი გონივრულად არაა დარწმუნებული, რომ იჯარის ვადის ბოლოს ის ამ აქტივის მფლობელობას მიიღებს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს და სარგებელს მოიჯარეს, იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც მისაღები ფინანსური

იჯარა და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების ადრინდელი თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადი დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს არაგამომუშავებულ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება ცალკე მუხლად აისახება წლიურ მოგება-ზარალში და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად, გამარტივებული მიდგომით, მთელი სასიცოცხლო პერიოდის ECL-ით. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით, რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების)-ით და აღირიცხება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწრისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით. სამომავლო სავარაუდო ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების შექმნა-გაყიდვების შედეგად.

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები). გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს როგორც გრძელვადიან, ისე მოკლევადიან აქტივებს, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება, როგორც „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები“, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლებელია გაყიდვის შედეგად, მათ შორის აქტივების მფლობელი შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვის შემდეგ, საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში.

აქტივები ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, თუ ყველა შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია: (ა) აქტივების დაუყოვნებლივ რეალიზაცია შესაძლებელია მიმდინარე მდგომარეობაში; (ბ) ჯგუფის მენეჯმენტმა დაამტკიცა და დაიწყო მყიდველის პოვნის აქტიური პროგრამა (გ) აქტივების გასაყიდად შეთავაზება აქტიურად მიმდინარეობს გონივრულ ფასად; (დ) გაყიდვა მოსალოდნელია ერთ წლის განმავლობაში; და ე) ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ გაყიდვების გეგმაში შეტანილი იქნება მნიშვნელოვანი ცვლილებები ან, რომ გეგმა უკან იქნება გამოთხოვილი. გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც მიმდინარე პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად გამიზნული, ხელახალ კლასიფიკაციას ან ფინანსური მდგომარეობის შედარებით ანგარიშში ხელახალ ასახვას არ ექვემდებარება რათა აისახოს მიმდინარე პერიოდის ბოლოს კლასიფიკაცია.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გასხვისების ჯგუფები მთლიანობაში ანგარიშდება მათი უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური

მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის ადრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

სხვა ნასესხები სახსრები. სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს საერთაშორისო და ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ საკრედიტო რესურსებს, რომლებიც აღირიცხება AC-ით.

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა შეიძლება ლიკვიდაციის დროს, როცა სხვა უფრო მაღალი პრიორიტეტის კრედიტორების მიმართ არსებული ვალდებულებები შესრულებულია. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხება AC-ით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, საპროცენტო განაკვეთების ფიუჩერსების, ფორვარდული გარიგებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი, რაც ასევე მიიღწეოდა ერთი ტრანზაქციით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღირიცხვას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის, ან ამოსაღებია მათგან, მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით. დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო

ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით.

თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღირიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე.

გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამოზრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების ათვისება მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

იჯარის გადახდებისთვის გადასახადები გამოქვითვა ნაწილდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთასა და საიჯარო ვალდებულების პროცენტის ხარჯს შორის. შედეგად, ახალი იჯარის თავდაპირველი აღიარებისას, სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, დროებითი განსხვავებები არ წარმოიშობა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვის შემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და სხვა შესყიდვის შემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამოზრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები განუსაზღვრელი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში, როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდის უნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო,

ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც აშკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ. სესხების სინდიცირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულდება და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

წმინდა სადაზღვევო შემოსავლები. წმინდა გამოშვებული სადაზღვევო პრემიები აღიარდება პოლისის გაცემისას და და მიიღება პროპორციულად შესაბამისი პოლისის ვადის პერიოდში. გამოშვებული პრემიები ასახავს პერიოდის განმავლობაში დაწყებულ საქმეს და გამორიცხავს გაყიდვებიდან წარმოშობილ გადასახადებს ან მოსაკრებლებს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამოუშვებელი პრემიების რეზერვები. მოზიდული პრემიების ის პროპორცია, რომელიც მომდევნო პერიოდებს მიეწერება, გადავადდება, როგორც გამოუშვებელი პრემია. გამოუშვებელი პრემიის რეზერვის ცვლილება მოგება-ზარალში გადაიტანება იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც შემოსავალი აღიარდება რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტებისთვის მოსალოდნელი სარგებლის გადახდის მიხედვით.

წმინდა სადაზღვევო ზარალები. სადაზღვევო ზარალები, რომლებიც დადგა, მოიცავს პერიოდში მომხდარ ზარალით გამოწვეულ დანაკარგებს, სულერთია, განცხადებულია თუ არა, მათ შორის, მათი მოგვარების ხარჯებს და სხვა ამოღებას და წინა პერიოდების აუნაზღაურებელი ზარალების კორექტირებას. ზარალების მოგვარების ხარჯებში შედის შიდა და გარე ხარჯები, რომლებიც გაიწევა ზარალებზე მოლაპარაკებების და მათ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, როგორცაა ოჯახის ექიმების ხელფასები. შიდა ხარჯებში შედის ზარალების დეპარტამენტის ყველა პირდაპირი ხარჯი და ზარალების ფუნქციასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზოგადადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილი.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული აღსრულების ვალდებულება კმაყოფილდება.

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესერთეულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესერთეული მოღვაწეობს. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. ("GEL").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები). წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესერთეულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

2019 წლის 31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო USD 1 = GEL 2.8677 (2018: USD 1 = GEL 2.6766), EUR 1 = GEL 3.2095 (2018: USD 1 = GEL 3.0701).

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა

იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და დაკავშირებული დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდი, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ. ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი (რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება) გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და საემისიო შემოსავალში.

ფინანსური აქტივების მოდიფიკაცია. როცა ფინანსური აქტივები განიცდის მოდიფიკაციას ხელშეკრულების მიხედვით (ანუ მათზე ხელახალი მოლაპარაკების შედეგად), ჯგუფი აფასებს, ეს მოდიფიკაცია არსებითია თუ არა და დასრულდება თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტით და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებით. ეს შეფასება ძირითადად ემყარება ხარისხობრივ ფაქტორებს, რაც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაშია აღწერილი და მოსაზრებების ჩამოყალიბებას მოითხოვს. კერძოდ, ჯგუფი მოსაზრებებს აყალიბებს იმის გადაწყვეტისას, უნდა შეწყდეს თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ხელახლა მოლაპარაკებული სესხების აღიარება და უნდა მოხდეს თუ არა ახალი აღიარებული სესხების მიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის მსჯელობა დამოუკიდებელია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების მოძრაობის ცვალებადობა, ამგვარი მოდიფიკაციების შედეგად. მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, რომ რისკები და სარგებელი არ იცვლება ამგვარი სესხების მოდიფიცირების შედეგად და შესაბამისად, ძირითადად ყველა ამგვარი მოდიფიკაციისას, არც სესხების აღიარება წყდებოდა და არც მათი ამოღება ხდებოდა სარედიტო რისკით გაუფასურებულის ეტაპიდან.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჩამოწერის პოლიტიკა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება იმ შემთხვევაში, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. მოსაზრებების ჩამოყალიბება ესაჭიროება იმ ფულადი ნაკადების მოძრაობის დადგენას, რისთვისაც ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, მენეჯმენტმა შემდეგი მაჩვენებლები

გაითვალისწინა: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება, ლიკვიდაციის ან გაკოტრების პროცედურების არსებობა, ჩატარებული ამოღების ღონისძიებების არსებობა, რის შედეგადაც უზრუნველყოფა აღარ არსებობს.

წარმოებულების და გარკვეული სხვა ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება. იმ ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც იმ ვარაუდებზე დაყრდნობით შეფასდა, რომლებიც არ ემყარება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, იხილეთ განმარტება 42-ში.

ფინანსური ლიზინგი და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური აქტივების გადატანების და არაფინანსური აქტივების მესამე მხარეზე იჯარით გაცემის კლასიფიკაციის შეფასებისას, მენეჯმენტი მსჯელობს, რათა დაადგინოს, ხდება თუ არა მხარეებზე ფინანსური აქტივების და იჯარით გაცემული აქტივების ფლობის მნიშვნელოვანი რისკების და სარგებლის გადაცემა, კერძოდ, რომელი რისკი და სარგებელია ყველაზე მნიშვნელოვანი და რას წარმოადგენს არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჯგუფი თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით. მსჯელობით დგინდება ამ ტრანზაქციების ფასი საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითაა მინიჭებული, როცა ამგვარი ტრანზაქციებისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი. განსჯის საფუძველი დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებზე ფასის დადგენა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზია. განმარტება 44 განიხილავს დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების პირობებს.

აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების აღრიცხვა. აქციონერმა ("Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd") ჯგუფს 4900 ათასი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხები გამოუყო, 7% წლიური ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, რომლის გადახდაც უნდა მოხდეს წელიწადში ერთხელ 2026 წლამდე.

სესხი თავდაპირველად აღიარდა და შემდგომში აისახა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ამორტიზებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშების პრეზენტაცია ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ გააჩნია მკაფიოდ გამოვლენილი ოპერაციული ციკლი და შესაბამისად მიმდინარე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე არ წარადგენს. ნაცვლად ამისა, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია ლიკვიდობის რიგითობით. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით იხ. განმარტება 38-ში. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმ თანხებზე, რომელთა ამოღებაც ან ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ, იმ მუხლებზე, რომელიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 38-ში.

. 3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები			ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები		
	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის შემდ.	სულ	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. გასვლ. 12 თვის შემდ.	სულ
<i>ათასი ლარი</i>						
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ.	248,700	-	248,700	132,500	-	132,500
სავალდ. რეზ. სებ-ში	177,989	-	177,989	170,443	-	170,443
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186	-	7,186	-	-	-
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	85,901	116,668	202,569	85,727	89,963	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ	-	63	63	-	63	63
კლიენტებზე გაც სესხ და ავანსები	331,298	653,696	984,994	305,268	595,535	900,803
ფინანსური ლიზინგი კლიენტებზე	149	2,977	3,126	89	-	89
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლ	8,798	-	8,798	4,194	-	4,194
საინვესტიციო ქონება	-	959	959	-	1,572	1,572
მოგების გადასახადის მიმდ ავანსი	1,472	-	1,472	5	-	5
სხვა ფინანსური აქტივები	1,061	143	1,204	649	134	783
სხვა აქტივები	1,332	29,283	30,615	1,339	16,110	17,449
შენიშნა ნაგებობები და მოწყობილობა	-	27,016	27,016	-	26,457	26,457
არამატერიალური აქტივები	-	2,199	2,199	-	1,382	1,382
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	-	3,536	3,536	-	-	-
სარეალიზაციო გრძელვად აქტივები	486	-	486	4,249	111	4,360
მთლიანი აქტივები	864,372	836,540	1,700,912	704,463	731,327	1,435,790
ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკ მიმართ	183,984	-	183,984	100,196	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	717,211	51,660	768,871	665,093	62,328	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	235,880	193,046	428,926	194,943	150,839	345,782
სალიზინგო ვალდებულებები	3,737	-	3,737	-	-	-
სადაზღვევო ვალდებულებები	8,828	-	8,828	4,531	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,557	-	2,557	1,822	-	1,822
მოგების გადასახ მიმდ ვალდებულ	-	-	-	1,647	-	1,647
გადავად მოგ გადასახ ვალდებ	-	1,854	1,854	-	1,671	1,671
ვალდებულ და ხარჯ რეზერვები	1,010	-	1,010	374	-	374
სხვა ვალდებულებები	3,097	-	3,097	2,812	-	2,812
სუბორდინირებული ვალი	-	14,410	14,410	-	-	-
მთლიანი ვალდებულებები	1,156,304	260,970	1,417,274	971,418	214,838	1,186,256

4 კრიტიკული საადრიცხო პროგნოზები და მოსაზრებები საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელების და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 38-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელებს. ჯგუფი რეგულარულად გადასინჯავს და ამტკიცებს მოდელებს და მათში გამოყენებულ კომპონენტებს, რათა შეამციროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებსა და საკრედიტო ზარალის ფაქტობრივ გამოცდილებას შორის განსხვავება.

ECL-ის გაზომვისთვის ჯგუფმა დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაცია გამოიყენა, კერძოდ, მაკროეკონომიკის პროგნოზირების მოდელი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) აქვეყნებს. ამ სცენარის მოდელებია: საბაზისო სცენარი, ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები. სებ-ის რეკომენდაციით, ჯგუფი 50% წონას ანიჭებს საბაზისო სცენარს, და 25-25%-ს ოპტიმისტურს და პესიმისტურს. ECL-ის დონესთან და მათთვის მინიჭებულ წონებთან კორელაციაში მყოფი ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო ინფორმაცია 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	ვარაუდი წლისთვის:		
			2020	2021	2022
სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	4.00%	2.50%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	5.00%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	4.50%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.50%	4.00%	4.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (1995=100)	საბაზისო	50%	260.1	264.8	269.5
	ოპტიმისტური	25%	271.1	276.5	276.5
	პესიმისტური	25%	233	240	247.2
უმრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (YoY)	საბაზისო	50%	104	102.5	103
	ოპტიმისტური	25%	103.5	103	103
	პესიმისტური	25%	97	103	103
GEL/USD ნომინალური გაცვლითი კურსი (YoY)	საბაზისო	50%	97	97	97
	ოპტიმისტური	25%	90	97	100
	პესიმისტური	25%	115	95	95
ქვეყნის სუვერენული რისკის პრემია %	საბაზისო	50%	2.5	2.5	2.5
	ოპტიმისტური	25%	2.5	2.5	2.5
	პესიმისტური	25%	4	2.5	2.5

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერს პროგნოზები და მინიჭებული წონები იყო შემდეგი:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	ვარაუდი წლისთვის:		
			2019	2020	2021
სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	2.90%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	5.00%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	125.45	125.45	125.45
	ოპტიმისტური	25%	132.99	136.98	136.98
	პესიმისტური	25%	116.65	110.82	113.06
უმრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (2018=100)	საბაზისო	50%	102.90	103.00	103.00
	ოპტიმისტური	25%	103.40	103.20	103.00
	პესიმისტური	25%	95.00	100.00	105.00
ქვეყნის სუვერენული რისკის პრემია პროცენტულად	50%	2.60	2.60	2.60	50%
	25%	2.60	2.60	2.60	25%
	25%	4.10	3.60	2.60	25%

საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 138 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2019 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 31 დეკ: 63 ათასი ლარით) შესაბამისი ცვლილება პესიმისტურისკენ კი ECL-ს 6 ათასი ლარით შეამცირებდა 2019 წლის 31 დეკემბერს (2018 წლის 31 დეკემბერს: 34 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2019 წლის 31 დეკემბერს მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 311 ათასი ლარით გაზრდიდა (2018 წლის 31 დეკემბერს 394 ათასი). 2019 წლის 31 დეკემბერს დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 307 ათასი ლარით შეამცირებდა (2018 წლის 31 დეკემბერს: 418 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა 2019 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 863 ათასი ლარით ზრდით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკ: 565 ათასი) LGD პროგნოზის 10% შემცირება 2019 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 716 ათასი ლარით შემცირებით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკემბერი: 565 ათასი)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2019 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 258 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკ: 300 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

5 ახალ ან განახლებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

IFRS 16 "ლიზინგი" ეს სტანდარტი ჯგუფმა 2019 წლის 1 იანვრიდან მიიღო გარკვეული გამარტივებებით და გამონაკლისებით და 2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდისთვის შედარებითი მონაცემები ხელახლა არ განუცხადებია, როგორც ეს სტანდარტი 16-ის გარდამავალი დებულებითაა ნებადართული. ახალი სალიზინგო მოთხოვნებით წარმომობილი რეკლასიფიკაცია და კორექტირება შესაბამისად აღიარდება, როგორც 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება.

მე-16 სტანდარტის მიღებისას ჯგუფმა სალიზინგო ვალდებულებები აღიარა იმ იჯარასთან მიმართებაში, რომელიც მან წარსულში IAS 17-ის მიხედვით მიაკუთვნა ოპერაციულ იჯარას. ეს ვალდებულებები გაანგარიშდა დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით და დადისკონტდა მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის საშუალო შეწონილი განაკვეთი მიესადაგა 2019 წლის 1 იანვარს არსებულ საიჯარო ვალდებულებებს და 6%-ით განისაზღვრა.

IFRS 16 -ის პირველად გამოყენებისას ჯგუფმა სტანდარტით ნებადართული შემდეგი საშუალებები გამოიყენა:

- გონივრულად მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარის პორტფელს ერთი სადისკონტო განაკვეთი მიუსადაგა;
- დაეყრდნო წინა შეფასებებს იმის შესახებ, ზარალიანია თუ არა იჯარა როგორც გაუფასურების შემოწმების ჩატარების ალტერნატივა - 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ზარალიანი კონტრაქტები არ ყოფილა.
- 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი ვადის მქონე ოპერაციული იჯარა 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღრიცხა როგორც მოკლევადიანი იჯარა.
- გამოყენების უფლების მქონე აქტივის გაანგარიშებისას თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები გამორიცხა თავდაპირველი გამოყენების დღეს და
- თავისი შეხედულებით განსაზღვრა საიჯარო ვადა იმ ხელშეკრულებებში სადაც არის იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის ოფცია.

ჯგუფმა ასევე ამჯობინა აღარ გადაეფასებინა არის ან შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იჯარას თავდაპირველი გამოყენებისას. ნაცვლად ამისა გადასვლის თარიღამდე დადებული ხელშეკრულებებისთვის ჯგუფი დაეყრდნო მის შეფასებებს, რომელიც IAS 17, „იჯარა“, და IFRIC 4 „იმის განსაზღვრა, შეთანხმება შეიცავს თუ არა იჯარას“ მიხედვით გააკეთა.

იმ იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე ფინანსურ ლიზინგად იქნა კლასიფიცირებული, ჯგუფმა იჯარის აქტივი და ვალდებულება აღიარა როგორც გამოყენების უფლების მქონე აქტივის საბალანსო ღირებულება, ხოლო იჯარის ვალდებულება - შესაბამისად გამოყენების პირველი დღიდან. IFRS 16 სტანდარტის გაანგარიშების პრინციპები 2019 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული საოპერაციო იჯარის ვალდებულებების და 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებული საიჯარო ვალდებულების რეკონსილაცია (განმარტება 40) :

<i>ათასი ლარი</i>	1 იანვარი 2019
მომავლის მინიმალური საიჯარო გადახდები არაგაუქმებადი* ოპერაციული იჯარებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ (განმარტება 40)	-
ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები აღიარებული 2018 წლის 31 დეკემბერს	-
მომავლის საიჯარო გადახდები რომლებიც წარმოიშვა გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციების სხვადასხვაგვარად აღრიცხვის შედეგად	327
მომავლის ცვლადი საიჯარო გადახდები რომლებიც ინდექს ან განაკვეთს ეფუძნება	2,602
მიმდინარე ღირებულებაზე დისკონტირების ეფექტი	(388)
საიჯარო ვალდებულება აღიარებული 2019 წლის 1 იანვ მდგ	2,541
გამოყ უფლ მქონე აქტივები აღიარებული 2019 წლის 1 იანვ მდგ	2,541

* არაგაუქმებადი იჯარები მოიცავს ისეთ მუხლებს რომლებიც გაუქმებას ექვემდებარება მხოლოდ: ა) რაიმე დისტანციური გაუთვალისწინებელი შემთხვევის დადგომისას, ბ) მეიჯარის ნებართვით, გ) თუ მოიჯარე იმავე ან ეკვივალენტურ აქტივზე ახალ საიჯარო ხელშეკრულებას დადებს იმავე მეიჯარესთან, ან დ) მოიჯარის მიერ დამატებითი თანხის გადახდისას, როცა იჯარის დასაწყისში იჯარის გაგრძელება გონივრულად ზუსტია.

სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებამ 2019 წლის 1 იანვრის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის შემდეგ მუხლებზე მოახდინა ზეგავლენა.

<i>ათასი ლარი</i>	განმარტება	IFRS 16 გაგვლენა
გამოყ უფლ მქონე აქტ ზრდა	Error! Reference source not found.	2,541
საიჯარო ვალდებულებების ზრდა	Error! Reference source not found.	2,541

გამოყენების უფლების მქონე ასოცირებული აქტივები გაანგარიშდა იჯარის ვალდებულების ტოლი თანხით და დაკორექტირდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო უწყისში აღიარებულ იჯარასთან დაკავშირებით წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო თანხით. ისეთი წამგებიანი საიჯარო კონტრაქტები რომლებიც მოითხოვდა გამოყენების უფლების მქონე აქტივების კორექტირებას საწყისი გამოყენების დღეს, არ იყო.

გამოყენების უფლების მქონე აღიარებული აქტივები შემდეგი ტიპის აქტივებს უკავშირდება:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019	1 იანვ 2019
ქონება საკუთარი გამოყენებისთვის	3,535	2,541

გამოყ უფლ მქონე აქტივები სულ	3,535	2,541
------------------------------	-------	-------

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

IAS 12-ში შეტანილი ცვლილებები, მოგების გადასახადები, რომელიც შედის 2015-2017 წლის IFRS ციკლის წლიურ გაუმჯობესებაში. ჯგუფმა მიიღო ცვლილებები IAS 12-ში, „მოგების გადასახადები“, ის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან. ამ ცვლილებების შედეგად, მუდმივ ინსტრუმენტებზე განაწილების საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც IFRS-ით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, მაგრამ საგადასახადო მიზნებისათვის ითვლება ვალდებულებებად, აღარ არის აღიარებული პირდაპირ კაპიტალში, არამედ მოგებაში ან ზარალში, რადგან ეს საგადასახადო შეღავათები პირდაპირ უკავშირდება იმ წარსულ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომელთაც უზრუნველყვეს გასანაწილებელი მოგების გამომუშავება, მფლობელებისთვის გადანაწილების ნაცვლად. ჯგუფს არ აქვს საგადასახადო შეღავათები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018: ნული).

შემდეგი გადამუშავებული სტანდარტები ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ ჯგუფზე რაიმე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია:

- IFRIC 23 "გაურკვევლობა მოგების გადასახადის აღრიცხვის შესახებ" (გამოქვეყნდა 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები IFRS 9-ში (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- IAS 28-ში შეტანილი ცვლილებები „გრძელვადიანი ინტერესები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).
- IFRS-ების 2015-2017 წლის ციკლის ყოველწლიური გაუმჯობესება - ცვლილებები IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 და IAS 23 (გამოიცა 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).
- IAS 19-ში შეტანილი ცვლილებები „ცვლილებების შეტანის, შეკვეცის ან ანგარიშსწორების დაგეგმვა“ (გამოიცა 2018 წლის 7 თებერვალს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვრის ან შემდგომ პერიოდში დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, და რომლებიც ჯგუფს ჯერ ადრინადად არ მიუღია.

ვალდებულებების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიკაცია - IAS 1-ში შეტანილი ცვლილებები (გამოიცა 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს მცირე მასშტაბის ცვლილებები განმარტავს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლე და გრძელვადიანი და ეს დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის არსებობს. ვალდებულებები გრძელვადიანია იმ შემთხვევაში, თუ სუბიექტს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გააჩნია არსებითი უფლება, გადაავადოს ანგარიშსწორება მინიმუმ თორმეტი თვით. მითითება აღარ მოითხოვს რომ ასეთი უფლება უპირობო იყოს. მენეჯმენტის მოლოდინი, გამოიყენებენ თუ არა ისინი გადავადების უფლების შემდგომში, არ იმოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ მაშინ არსებობს, თუ პირი საანგარიშო პერიოდის დასრულებისთანავე აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს.

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ პირობა დაირღვა საანგარიშო პერიოდში ან მანამდე, მაშინაც კი, თუ ამ პირობაზე უარის უფლება კრედიტორისგან მიღებულია საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. სესხი კი მხოლოდ მაშინ კლასიფიცირდება მოკლევადიანად, თუ სასესხო ხელშეკრულების კოვენანტი ირღვევა მხოლოდ საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ცვლილებებში შედის ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტება, რომელზე ანგარიშსწორებაც კომპანიამ შეიძლება მოახდინოს კაპიტალად კონვერტაციის გზით. "ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალდებულების გასტუმრება ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის მქონე სხვა რესურსებით ან ორგანიზაციის საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც შეიძლება კაპიტალად კონვერტაცია გაუკეთდეს, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც კონვერტაციის ოფცია კლასიფიცირდება კაპიტალის ინსტრუმენტად, რომელიც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკეული კომპონენტია.

IFRS 17 “სადაზღვევო კონტრაქტები” (გამოიცა 2017 წლის 18 მაისს და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). IFRS 17 ჩაანაცვლებს IFRS 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, სადაზღვევო კონტრაქტებზე აღრიცხვა არსებული პრაქტიკის გამოყენებით გაეგრძელებინათ. შედეგად, ინვესტორებისთვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური შედეგების შედარება და განსხვავება. IFRS 17 წარმოადგენს ერთ პრინციპზე დაფუძნებულ სტანდარტს, რომელიც ეხება ყველა სახის სადაზღვევო კონტრაქტის აღრიცხვას, მათ შორის გადაზღვევის ხელშეკრულებებს, რომელიც აქვს მზღვეველს. სტანდარტი მოითხოვს სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარებასა და გაზომვას: (i) მომავალი ფულადი ნაკადების (შესრულების ფულადი ნაკადების) რისკებით კორექტირებული მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც მოიცავს ყველა შესაძლო ინფორმაციას შესრულების ფულადი ნაკადების შესახებ ისე, რომ შეესაბამება ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად ინფორმაციას; პლუს, (თუ ეს ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას) ან მინუს (თუ ეს ღირებულება არის აქტივი) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულებების ჯგუფის გამოუმუშავებელ მოგებას (კონტრაქტის მომსახურების მარჟა). სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფის მოგებას მზღვეველები აღიარებენ იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევის დაფარვას და როცა ისინი თავისუფლდებიან რისკისგან.

თუ ხელშეკრულებების ჯგუფი არის ან ხდება ზარალის მომტანი, სუბიექტი დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი მოელის სტანდარტის გამოყენებას იმ გარანტიებზე, რომლებსაც ის გამოსცემს და ამჟამად აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ასევე განიხილება სესხების და სხვა ინსტრუმენტების დამახასიათებელი გავლენა სადაზღვევო პროდუქტებზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეფციის ჩარჩოში შეტანილი ცვლილებები (გამოქვეყნებულია 2018 წლის 29 მარტს და ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშგების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშგების განუსაზღვრელობის გაზომვა.

ბიზნესის განმარტება - ცვლილებები IFRS 3-ში (გამოიცა 2018 წლის 22 ოქტომბერს და ძალაშია შესყიდვებისათვის წლიური საანგარიშო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ). ამ ცვლილებებით გადაისინჯა ბიზნესის განმარტება. ბიზნესს უნდა ჰქონდეს რესურსები და ძირითადი პროცესი, რომლებიც ერთად მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს პროდუქტების შექმნის შესაძლებლობას. ახალი სახელმძღვანელო იძლევა ჩარჩოს, რაც დაგვეხმარება, განვსაზღვროთ, აქვს თუ არა ადგილი რესურსებს და ძირითად პროცესებს, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფ კომპანიებში, რომლებსაც პროდუქცია ჯერ არ გამოუმუშავიათ. თუ პროდუქცია არა, მაშინ საჭიროა, რომ ორგანიზებული სამუშაო ძალა იყოს წარმოდგენილი, რათა ბიზნესმა კლასიფიკაციის პირობა დააკმაყოფილოს.

Error! Reference source not found. ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

ტერმინი „გამოშვებული პროდუქცია“ ვიწრო გაგებითაა წარმოდგენილი და გულისხმობს მომხმარებელზე მიწოდებულ საქონელსა და მომსახურებას, საინვესტიციო შემოსავლისა და სხვა შემოსავლის გამომუშავებას, და არ გულისხმობს ანაზღაურებას შედარებით დაბალი ხარჯების და სხვა ეკონომიკური სარგებელის სახით. აგრეთვე აღარ არის საჭირო იმის შეფასება, რამდენად შეუძლიათ ბაზრის მონაწილეებს შეცვალონ დაკარგული ელემენტები ან მოახდინონ შექმნილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. ბიზნეს-ერთეულს შეუძლია მიმართოს 'კონცენტრაციის ტესტს'. შექმნილი აქტივები არ წარმოადგენს ბიზნესს, თუ არსებითად მიღებული ბრუტო აქტივების სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ცვლილებები პერსპექტიულია. 2020 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი მათ გამოიყენებს და შეაფასებს მათ გავლენას.

მატერიალურობის განმარტება - ცვლილებები IAS 1 და IAS 8-ში . (გამოიცა 2018 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაში შევა 2020 წლის 1 იანვრიდან) . ცვლილებები განმარტავს მატერიალურობის რაობას და თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული და გახდეს დეფინიციების ინსტრუქციების ნაწილი, რომელიც აქამდე IFRS-ში შედიოდა. ამასთან, დეფინიციის თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. და ბოლოს, ცვლილებები უზრუნველყოფს, რომ მატერიალურობის დეფინიცია ერთნაირია მთელი IFRS სტანდარტების მასშტაბით. ინფორმაცია მატერიალურობა (არსებითია) იმ შემთხვევაში, არის იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მისმა გამოტოვებამ, არასწორმა განცხადებამ ან გაბუნდოვანებამ შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშების პირველადი მომხმარებლები იღებენ ამ ფინანსური ანგარიშებისავე საფუძველზე, იმ ანგარიშების, რომლებიც ანგარიშის წარმდგენი კონკრეტული კომპანიის შესახებ ფინანსურ ინფორმაციას შეიცავს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

აქტივების გაყიდვა ან წვლილის შეტანა ინვესტორსა და მის პარტნიორს ან ერთობლივ საწარმოს შორის - ცვლილებები IFRS 10 და IAS 28 სტანდარტებში (გამოიცა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაში შედის IASB -ის მიერ განსაზღვრული თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები ეხება იმ შეუსაბამობებს, რომლებიც IFRS 10 და IAS 28 სტანდარტების მოთხოვნებს შორის არსებობს და აღწერს ინვესტორსა და მის პარტნიორს ან ერთობლივი საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვასა თუ წვლილს. ცვლილებების მთავარი შედეგი არის ის, რომ სრული მოგება ან ზარალი აღიარდება, როდესაც გარიგება მოიცავს ბიზნესს. ნაწილობრივი მოგება ან ზარალი აღიარებულია, როდესაც გარიგება მოიცავს აქტივებს, რომლებიც არ წარმოადგენს ბიზნესს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი კომპანია ფლობდეს. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფინანსური ანგარიშების კონცეფციის ჩარჩოში შეტანილი ცვლილებები (გამოიცა 2018 წლის 29 მარტს და ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშების განუსაზღვრელობის გაზომვა.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2019	2018
ნაღდი ფული	37,439	32,099
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	41,991	31,812
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	56,127	68,699
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	113,455	-
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(312)	(110)
	248,700	132,500
მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტები		

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 246,711 ლარს (2018: 130,272 ათასი ლარი) შვილობილი კომპანიების წილი ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბრის ბალანსში 1,989 ათასი ლარი იყო.

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 38-ში.

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	48,439	113,339	161,778
- კარგი	41,859	7,089	-	48,948
- დამაკმაყოფილებელი	-	188	-	188
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	90	-	90
- რეიტინგის არმქონე	-	258	-	258
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	41,859	56,064	113,339	211,262

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი რისკის კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	31,750	63,528	-	95,278
- კარგი	-	8	-	8
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,946	-	2,946
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	59	-	59
- რეიტინგის არმქონე	-	2,109	-	2,109
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ გარდა ნაღდი ფულისა	31,750	68,650	-	100,400

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ოთხი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ქართულ ბანკებში, საერთო თანხით 258 ათასი ლარი. (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორი განთავსება რეიტინგის არმქონე ქართულ ბანკებში, საერთო თანხით 2,109 ათასი ლარი.)

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

საინვესტიციო და დაფინანსების ტრანზაქციები, რომლებიც არ მოითხოვდა ფულის და ფულის ეკვივალენტების გამოყენებას, და არ იქნა შეტანილი ფულადი ნაკადების ანგარიშში, შემდეგია:

<i>ათასი ლარი</i>	2019
არაფულადი საინვესტიციო საქმიანობა	
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების აღიარება საიჯარო ვალდებულებებზე	3,535
არაფულადი საინვესტიციო საქმიანობა	3,535
არაფულადი დაფინანსების საქმიანობა	
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების და ვალდებულებების აღიარება	3,737
არაფულადი დაფინანსების საქმიანობა	3,737

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კონტრაგენტი ბანკი ჰყავდა (2018: ერთი ბანკი), რომელთანაც განთავსებული მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ ნაშთების მთლიანი აგრეგირებული თანხა 146,536 ათასი ლარი იყო (2018: 60,925 ათასი) ან ფულის და ფულის ეკვივალენტების 58% (2018: 46%).

ECL გაანგარიშების მიზნებისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. ECL გაანგარიშების მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთებზე ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო რეზერვების დეპოზიტებისა) სებ-ში რიცხული ის ნაშთებია, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზად იყო გამოსატანად.

8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2018 წელს საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings დაადასტურა საქართველოს მოკლევადიანი სახელმწიფო საკრედიტო რეიტინგი “B” და გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი “BB-“. ECL მეთოდის მიზნებისთვის, სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი ნაშთები პირველი ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხაა, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „ფულადი სახსრები სებ-ში“ საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

<i>ათასი ლარი</i>	2019
-------------------	-------------

განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	7,186
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186

ECL გაანგარიშების მიზნით, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხას წარმოადგენს, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ“ საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ნაშთები ჰქონდა ორ პარტნიორ ბანკში (2018: ნული ბანკი) საერთო თანხით, რომელიც აღემატებოდა 3,000 ათას ლარს. ამ დეპოზიტების მთლიანი აგრეგირებული ოდენობა იყო 6,199 ათასი ლარი (2018: ნული) ან სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების მთლიანი თანხის 86% (2018: ნული).

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. ამავე კატეგორიის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2019	2018
სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხული AC	202,569	175,690
ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში სულ	202,569	175,690

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	145,393	145,393
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	45,671	45,671
კორპორაციების ობლიგაციები	12,013	12,013
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	203,077	203,077
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(508)	(508)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	202,569	202,569

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

<i>ათასი ლარი</i>	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	106,314	106,314
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	66,969	66,969
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	2,732	2,732
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	176,015	176,015
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (საბალანსო ღირებულება)	175,690	175,690

ა) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო რისკის კატეგორიებით და ნაშთებს აჩვენებს ECL-ის სამი ეტაპის მიხედვით. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკის შეფასების სისტემის შესახებ, ასევე ECL-ის სისტემით შეფასების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში. იმავე განმარტებაში ასევე იხილეთ დეფოლტის და SICR-ის დეფინიცია, რადგან ისინი ვრცელდება AC-ით აღრიცხულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე. AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ქვემოთ მოცემული) ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები - კარგი	145,393	145,393
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	145,393	145,393
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(233)	(233)
საბალანსო ღირებულება	145,160	145,160
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები - კარგი	45,671	45,671
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	45,671	45,671
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(48)	(48)
საბალანსო ღირებულება	45,623	45,623
<i>კორპორაციების ობლიგაციები</i>		
- კარგი	7,934	7,934
- დამაკმაყოფილებელი	4,079	4,079
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	12,013	12,013
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(227)	(227)
საბალანსო ღირებულება	11,785	11,785
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	203,077	203,079
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(508)	(508)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (საბალანსო ღირებულება)	202,569	202,571

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 3 დეკემბრის მდგომარეობით.

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები		
- კარგი	106,314	106,314
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	106,314	106,314
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(205)	(205)
საბალანსო ღირებულება	106,109	106,109
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები		
- კარგი	66,969	66,969
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	66,969	66,969
კრედიტის დანაკარგის რეზერვი	(119)	(119)
საბალანსო ღირებულება	66,850	66,850
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი		
- კარგი	2,732	2,732
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,732	2,732
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(1)	(1)
საბალანსო ღირებულება	2,731	2,731
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	176,015	176,015
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (საბალანსო ღირებულება)	175,690	175,690

სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არის უზრუნველყოფილი. (2018: არ იყო უზრუნველყოფილი).

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერს AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები, საბალანსო ღირებულებით 99,885 ათასი ლარი, უზრუნველყოფის სახით იყო დაჯავშნილი მესამე მხარეების მიმართ, სხვა ბანკებში ვადიანი განთავსებების სანაცვლოდ. (2018: 40,427 ათასი ლარი) იხ. განმარტებები 21 და 23. კონტრაგენტს უფლება არ აქვს ინვესტიციები გადაყიდოს ან მათი ხელახლა ფლეჯირება მოახდინოს.

ცხრილში ახსნილია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები წლის დასაწყისსა და წლის ბოლოს შორის პერიოდში:

	კრედიტის ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები				
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(205)	(205)	106,314	106,314
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება სხვა ცვლილებები	(124) 49 47	(124) 49 47	64,584 (25,385) (418) 298	64,584 (25,385) (418) 298
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(28)	(28)	39,079	39,079
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(233)	(233)	145,393	145,393
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები				
2018 წლის 1 იანვარი	(169)	(169)	87,748	87,748
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება სხვა ცვლილებები	(113) 77 -	(113) 77 -	58,004 (39,566) 128	58,004 (39,566) 128
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(36)	(36)	18,566	18,566
2018 წლის 31 დეკემბერი	(205)	(205)	106,314	106,314

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ცვლილებები საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებების საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ბრუტო ამორტიზებულ ღირებულებაში AC-ით შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	Total	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 31 დეკემბერს	(119)	(119)	66,969	66,969
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება სხვა ცვლილებები	(67) 144 (6)	(67) 144 (6)	58,596 (83,967) 4,057 17	58,596 (83,967) 4,057 17
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	71	71	(21,297)	(21,297)
2019 წლის 31 დეკემბერს	(48)	(48)	45,671	45,671
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 1 იანვარს	(89)	(89)	56,156	56,156
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(119) 89 -	(119) 89 -	86,692 (80,841) 4,962	86,692 (80,841) 4,962
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(30)	(30)	10,813	10,813
2018 წლის 31 დეკემბერი	(119)	(119)	66,969	66,969

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

AC-ით აღრიცხული სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები იყო შემდეგი:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი				
2018 წლის 31 დეკემბერს	(1)	(1)	2,732	2,732
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	1	1	(2,778)	(2,778)
	-	-	46	46
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	1	1	(2,732)	(2,732)
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი				
2018 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(1)	(1)	6,834	6,834
	-	-	(4,177)	(4,177)
	-	-	75	75
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(1)	(1)	2,732	2,732
2018 წლის 31 დეკემბერს	(1)	(1)	2,732	2,732

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და AC-ით აღრიცხული კორპორაციების ობლიგაციების ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
კორპორაციების ობლიგაციები				
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(215)	(215)	11,385	11,385
	(5)	(5)	277	277
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(220)	(220)	11,663	11,663
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
უცხოური ვალუტა და სხვა ცვლილებები	(7)	(7)	350	350
2019 წლის 31 დეკემბერს	(227)	(227)	12,013	12,013

11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში

<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	63	63

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

<i>ათასი ლარი</i>	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბერს	63	63

<i>ათასი ლარი</i>	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბერს	63	63

ა) ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით

ჯგუფმა ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებ ინვესტიციებს საემისიო ფასიანი ქაღალდების დანიშნულება მისცა, FVOCI-ით. FVOCI-ის მინიჭება იმ ფაქტორით იყო განპირობებული, რომ რომ ეს ინვესტიციები სტრატეგიული მიზნებისთვისაა განკუთვნილი და არა იმ შეხედულებით, რომ მათი საბოლოო რეალიზაციიდან მიიღება მოგება, და მოკლე ან საშუალოვადიან მომავალში გეგმაში არ არის ამ ინვესტიციების გასხვისება. ეს მინიჭება გამოუთხოვადია.

<i>ათასი ლარი</i>	სამართლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკ 2018
საქართველოს საფონდო ბირჟა	6	6
გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	57	57
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით	63	63

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით მოიცავს საემისიო ფასიან ქაღალდებს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც ღიად არ ივაჭრება (2018: 63 ათასი ლარი). ადგილობრივი ფინანსური ბაზრების ხასიათიდან გამომდინარე, ამ ინვესტიციების მიმდინარე საბაზრო ღირებულების მოპოვება არ არის შესაძლებელი. ამ ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ განისაზღვრება ინვესტიციის ობიექტის საოპერაციო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით. იხ. განმარტება 42.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულებას AC-ით გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	1,000,429	916,451
	(15,435)	(15,648)
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით სულ	984,994	900,803

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნებს AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვი AC-ით კლასების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	სესხების გაუფასურების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
<i>სესხები იურიდიულ პირებზე</i>	796,951	(12,465)	784,486	694,896	(10,977)	683,919
სტანდარტული დაკრედიტება	796,951	(12,465)	784,486	694,896	(10,977)	683,919
<i>სესხები ფიზ პირებზე</i>	203,478	(2,970)	200,508	221,555	(4,670)	216,885
იპოთეკური სესხები	137,574	(1,351)	136,223	137,685	(2,705)	134,980
სამომხმარებლო სესხები	61,540	(1,368)	60,172	79,004	(1,758)	77,246
საკრედიტო ბარათები	4,363	(251)	4,112	4,866	(207)	4,659
კლიენტებზე სუგაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	1,000,429	(15,435)	984,994	916,451	(15,647)	900,804

ქვემოთ მოცემულია უფრო დეტალური განმარტება იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასებზე:

- მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთეულებზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და
- მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 1 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პ ერ. ECL SICR- ისთვის))	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სტანდარტული დაკრედიტება								
31 დეკემბერი 2018	2,089	308	8,580	10,977	605,721	59,627	29,549	694,897
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(685)	1,528	-	843	(201,455)	201,455	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(766)	(524)	7,647	6,357	(10,438)	(41,437)	51,875	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	432	(500)	(452)	(520)	84,860	(79,417)	(5,443)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	162	(2,776)	(2,614)	-	17,252	(17,252)	-
ახალი წარმოშ. ან შესყ.	2,514			2,514	647,560			647,560
გადახდები	(1,779)	(762)	(3,558)	(6,099)	(676,410)	(96,831)	(24,153)	(797,394)
სხვა ცვლილებები	(110)	159	285	334	189,551	27,322	1,747	218,620
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(394)	63	1,146	815	33,668	28,344	6,774	68,786
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	(2)	(57)	(59)	-	(2)	(57)	(59)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	75	25	632	732	28,422	1,757	3,148	33,327
31 დეკემბერი 2019	1,770	394	10,301	12,465	667,811	89,726	39,414	796,951

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ. .პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პე რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ ას)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება	1,796	363	10,109	12,268	514,783	61,996	40,053	616,832
1 იანვარი 2018								
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1- დან მე-2 ეტაპზე)	(70)	130	-	60	(27,549)	27,549	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(33)	(30)	1,131	1,068	(8,881)	(817)	9,698	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	18	(26)	(2)	(10)	6,309	(6,286)	(23)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	1	(26)	(25)	-	251	(251)	-
ახალი წარმოშ. ან შესყ.	1,307	-	-	1,307	447,514	-	-	447,514
გადახდები	(1,016)	(120)	(3,104)	(4,240)	(345,531)	(24,861)	(20,400)	(390,792)
სხვა ცვლილებები	67	(17)	485	535	3,433	655	132	4,220
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	273	(62)	(1,516)	(1,305)	75,295	(3,509)	(10,844)	60,942
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(209)	(209)	-	-	(209)	(209)
უცხოური ვალალუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	20	7	196	223	15,643	1,140	549	17,332
31 დეკემბერი 2018	2,089	308	8,580	10,977	605,721	59,627	29,549	694,897

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ გაუფ)	სულ	ეტაპი1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პე რ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პე რ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
იპოთეკური სესხები								
31 დეკემბერი 2018	217	640	1,847	2,704	92,785	37,980	6,920	137,685
<i>ცვლილებები დაშვებ.</i>	564	(564)	-	-	34,221	(34,221)	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(119)	181	-	62	(14,242)	14,242	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(7)	(134)	2,565	2,424	(2,389)	(9,857)	12,246	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	41	(79)	(212)	(250)	7,688	(5,983)	(1,705)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	26	(688)	(662)	-	3,037	(3,037)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	227			227	61,549			61,549
გადახდები	(301)	(20)	(1,232)	(1,553)	(62,294)	(1,822)	(5,319)	(69,435)
სხვა ცვლილებები	(416)	(30)	(1,215)	(1,661)	2,420	208	480	3,108
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(11)	(620)	(782)	(1,413)	26,953	(34,396)	2,665	(4,778)
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(92)	(92)	-	-	(92)	(92)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	23	3	126	152	3,938	251	570	4,759
31 დეკემბერი 2019	229	23	1,099	1,351	123,676	3,835	10,063	137,574

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ. პერ. ECL- SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	Total	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	სულ
აპოთეკური სესხები								
1 იანვარი 2018	277	604	1,145	2,026	66,051	30,490	5,656	102,197
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>								
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(62)	387	-	325	(23,853)	23,853	-	-
-საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(121)	(27)	1,374	1,226	(3,055)	(1,673)	4,728	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	15	(71)	(100)	(156)	4,378	(3,929)	(449)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	5	(128)	(123)	-	587	(587)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ გადახდები	110	-	-	110	74,559	-	-	74,559
სხვა ცვლილებები	(88)	(214)	(424)	(726)	(27,978)	(11,816)	(2,430)	(42,224)
	82	(51)	68	99	183	57	23	263
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
	(64)	29	790	755	24,234	7,079	1,285	32,598
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(109)	(109)	-	-	(109)	(109)
უცხოური ვალალუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილები	4	7	21	32	2,500	411	88	2,999
31 დეკემბერი 2018	217	640	1,847	2,704	92,785	37,980	6,920	137,685

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მ თ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რის კ.გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პ რ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ რ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
31 დეკემბერი 2018	398	151	1,210	1,759	63,512	11,532	3,960	79,004
ცვლილებები დაშვებებში ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	116	(116)	-	-	8,431	(8,431)	-	-
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(68)	107	-	39	(9,024)	9,024	-	-
-საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(5)	(73)	1,802	1,724	(640)	(5,746)	6,386	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	16	(26)	194	184	2,312	(2,006)	(306)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	8	(197)	(189)	-	846	(846)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	249	-	-	249	45,284	-	-	45,284
გადახდები სხვა ცვლილებები	(338)	(30)	(1,018)	(1,386)	(58,714)	(2,636)	(4,884)	(66,234)
	(24)	8	42	26	2,942	578	399	3,919
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(54)	(122)	823	647	(9,409)	(8,371)	749	(17,031)
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები უცხოური ვალალუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილები	-	(6)	(1,049)	(1,055)	-	(6)	(1,049)	(1,055)
	2	1	14	17	406	116	100	622
31 დეკემბერი 2019	346	24	998	1,368	54,509	3,271	3,760	61,540

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი1 (12- ვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პ ერ. ECL- SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პე რ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პე რ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუ ფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
1 იანვარი 2018	332	25	717	1,074	45,709	1,786	2,647	50,142
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1- დან მე-2 ეტაპზე)								
-საკრ. რისკით გაუფას- ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(89)	130	-	41	(10,964)	10,964	-	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(282)	(59)	1,287	946	(3,074)	(431)	3,505	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(1)	(2)	(3)	110	(66)	(44)	-
ტრანსფერები:	-	1	(19)	(18)	-	125	(125)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	414	-	-	414	69,005	-	-	69,005
გადახდები	(199)	(11)	(384)	(594)	(37,554)	(917)	(1,593)	(40,064)
სხვა ცვლილებები	221	66	71	358	6	55	14	75
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	65	126	953	1,144	17,529	9,730	1,757	29,016
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(464)	(464)	-	-	(464)	(464)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	1	-	4	5	274	16	20	310
31 დეკემბერი 2018	398	151	1,210	1,759	63,512	11,532	3,960	79,004

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი1 (12- ვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რის კვაუფ)	სულ	ეტაპი1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პე რ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პე რ. ECL საკრ.რისკ. კვაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
საკრედიტო ბარათები								
31 დეკემბერი 2018	-	40	167	207	-	4,629	237	4,866
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
-არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(34)	34	-	-	(2,825)	2,825	-	-
-საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(192)	(8)	459	259	(538)	(631)	1,169	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	-	65	65	3	(1)	(2)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ- გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	7	(264)	(257)	-	591	(591)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ გადახდები	226	-	-	226	3,357	(2)	(7,622)	3,357
სხვა ცვლილებები	-	(89)	(170)	(259)	(2)	(7,622)	(468)	(8,092)
	-	54	172	226	1	3,684	202	3,887
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	-	(2)	262	260	(4)	(1,154)	310	(848)
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(218)	(218)	-	-	(218)	(218)
უცხოური ვალალუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილები	-	-	2	2	4	557	2	563
31 დეკემბერი 2019	-	38	213	251	-	4,032	331	4,363

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	Total	ეტაპი1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
საკრედიტო ბარათები								
1 იანვარი 2018	-	47	71	118	-	4,879	201	5,080
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- საკრ რისკ გაუფას-დან (1 და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	-	-	328	328	-	(384)	384	-
გადახდები	-	(22)	(33)	(55)	-	(2,199)	(92)	(2,291)
სხვა ცვლილებები*	-	15	58	73	-	2,327	1	2,328
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	-	(7)	353	346	-	(256)	293	37
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)	(257)
უცხოური ვალალუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	-	6	-	6
31 დეკემბერი 2018	-	40	167	207	-	4,629	237	4,866

*საკრედიტო ბარათების პოზიციებზე პერიოდის წმინდა შემცირება ნაჩვენებია „გადახდების“ კატეგორიაში, ხოლო წმინდა ზრდა - „სხვა ცვლილებების“ კატეგორიაში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს. ECL გაზომვა ახსნილია განმარტება 38-ში. ქვემოთ აღწერილია ცხრილში მოცემული მთავარი ცვლილებები:

- 1,2 და 3 ეტაპს შორის ტრანსფერები მოხდა იმის გამო, რომ პერიოდის განმავლობაში ნაშთების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (ან შემცირდა) ან ისინი საკრედიტო რისკით გაუფასურდა, ასევე მოხდა ტრანსფერები „მაღლა“ ან „დაბლა“ 12-თვიან და არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ს შორის;
- პერიოდში აღიარებული ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დამატებითი რეზერვები და გაცემები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა აღიარებაც შეწყდა პერიოდის განმავლობაში;
- აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვების ჩამოწერა, რომელიც მოხდა პერიოდის განმავლობაში.

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- მალიან კარგი	24,071	-	-	24,071
- კარგი	643,740	-	-	643,740
- დამაკმაყოფილებელი	-	89,081	-	89,081
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდ	-	645	-	645
- დეფოლტი	-	-	39,414	39,414
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	667,811	89,726	39,414	796,951
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,770)	(394)	(10,301)	(12,465)
საბალანსო ღირებულება	666,041	89,332	29,113	784,486

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- მალიან კარგი	58,718	-	-	58,718
- კარგი	547,001	-	-	547,001
- დამაკმაყოფილებელი	-	57,456	-	57,456
- განსაკ. მონიტ. დაქვემდებარებული	-	2,171	-	2,171
- დეფოლტი	-	-	29,549	29,549
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	605,719	59,627	29,549	694,895
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,088)	(309)	(8,581)	(10,977)
საბალანსო ღირებულება	603,631	59,318	20,968	683,917

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	ეტაპი1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	ს ულ
<i>ათასი ლარი</i>				
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	592	-	-	592
- კარგი	123,084	-	-	123,084
- დამაკმაყოფილებელი	-	3,252	-	3,252
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	584	-	584
- დეფოლტი	-	-	10,063	10,063
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	123,676	3,835	10,063	137,574
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(229)	(23)	(1,099)	(1,351)
საბალანსო ღირებულება	123,447	3,812	8,964	136,223
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	1,669	-	-	1,669
- კარგი	52,840	-	-	52,840
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,578	-	2,578
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	693	-	693
- დეფოლტი	-	-	3,760	3,760
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	54,509	3,271	3,760	61,540
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(346)	(24)	(998)	(1,368)
საბალანსო ღირებულება	54,163	3,247	2,762	60,172
საკრედიტო ბარათები				
- ძალიან კარგი	-	-	-	-
- კარგი	-	-	-	-
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,032	-	4,032
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	-	-	-
- დეფოლტი	-	-	331	331
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	-	4,032	331	4,363
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(38)	(213)	(251)
საბალანსო ღირებულება	-	3,994	118	4,112

Error! Reference source not found. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	Total
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	1,743	-	-	1,743
- კარგი	91,041	-	-	91,041
- დამაკმაყოფილებელი	-	36,812	-	36,812
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	1,169	-	1,169
- დეფოლტი	-	-	6,920	6,920
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	92,784	37,981	6,920	137,685
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(218)	(640)	(1,847)	(2,705)
საბალანსო ღირებულება	92,566	37,341	5,073	134,980
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	4,437	-	-	4,437
- კარგი	59,075	-	-	59,075
- დამაკმაყოფილებელი	-	10,827	-	10,827
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	705	-	705
- დეფოლტი	-	-	3,960	3,960
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	63,512	11,532	3,960	79,004
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(398)	(151)	(1,209)	(1,758)
საბალანსო ღირებულება	63,114	11,381	2,751	77,246
საკრედიტო ბარათები				
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,629	-	4,629
- დეფოლტი	-	-	237	237
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	-	4,629	237	4,866
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(40)	(167)	(207)
საბალანსო ღირებულება	-	4,589	70	4,659

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში გამოყენებული საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემის აღწერა იხ. განმარტება 38-ში.

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ეკონომიკის სექტორების რისკების კონცენტრაცია კლიენტთა სასესხო პორტფელში ასეთია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	203,478	20%	221,555	25%
სასტუმროები და რესტორნები	137,832	14%	86,990	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	99,384	10%	63,182	7%
უძრავი ქონების მართვა	96,878	10%	82,680	9%
ვაჭრობა	76,766	8%	85,697	10%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	72,302	7%	40,709	4%
მომსახურება	70,428	7%	71,358	8%
ჯანდაცვა	59,577	6%	61,635	7%
ღვინის წარმოება	47,826	5%	12,183	1%
სოფლის მეურნეობის წარმოება	37,370	4%	45,185	5%
ენერჯეტიკა	29,183	2%	46,560	5%
ენერჯეტიკა	25,813	2%	31,022	3%
უძრავი ქონების განვითარება	25,770	3%	22,069	2%
ტელეკომუნიკაცია	53	0%	13,424	1%
სხვა	17,769	2%	32,202	4%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ AC-ით	1,000,429	100%	916,451	100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 11 ჯგუფი ჰყავდა (2018: 10 მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 219,274 ათასი ლარი იყო (2018: 195,258, ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 22% (2018: 21%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. სესხების სანაცვლოდ მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფა ამორტიზებული ღირებულებით 2019 წლის 31 დეკემბერს არის:

ათასი ლარი	სტანდარტული დაკრედიტება	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	569,328	27,548	136,277	7	733,160
- ფულადი დეპოზიტი	97,133	1,550	35	-	98,718
- ტრანსპორტი და მოწყობილობა	17,061	337	22	-	17,420
- სხვა აქტივები	32,527	-	128	20	32,675
სულ	716,049	29,435	136,462	27	881,974
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	80,902	32,105	1,112	4,336	118,455
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	796,951	61,540	137,574	4,363	1,000,429

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სტანდარტული დაკრედიტება	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	509,888	135,800	31,972	11	677,671
- ფულადი დეპოზიტები	76,432	153	4,338	-	80,923
- ტრანსპორტი და მოწყობილობა	19,238	42	241	-	19,521
- სხვა აქტივები	29,252	268	4	20	29,544
სულ	634,810	136,263	36,555	31	807,659
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	60,086	1,423	42,449	4,834	108,792
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	694,896	137,686	79,004	4,865	916,451

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქაღალდებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

მესამე მხარისგან მიღებული გარანტიები, აგრეგირებული თანხით 9,877 ათასი ლარი (2018: 27,432 ათასი ლარი) ზემოთ მოყვანილ ცხრილში არ აისახა.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება წარმოადგენს უზრუნველყოფილ სესხებს მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების უმცირესი სიდიდით; დარჩენილი ნაწილი გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების გრაფაში.

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“). საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2019 წლის 31 დეკემბერს იყო:

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება

ათასი ლარი

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:

სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით

სტანდარტული დაკრედიტება	2,547	1,110	36,867	145,904
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე AC-ით</i>				
იპოთეკური სესხები	79	22	9,985	22,614
სამომხმარებლო სესხები	1,146	-	2,614	15,274
საკრედიტო ბარათები	325	-	7	11

უზრუნველყოფის ეფექტი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ სესხებზე ასეთია:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება

ათასი ლარი

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:

სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით

სტანდარტული დაკრედიტება	29,037	90,588	512	332
<i>სესხები ფიზ პირებზე AC-ით</i>				
იპოთეკური სესხები	6,781	17,583	139	27
სამომხმარებლო სესხები	2,939	13,467	1,021	16
საკრედიტო ბარათები	11	17	226	-

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას სესხის გაცემის დროს იღებს. ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს იმ სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული უძრავი ქონების გადაფასებას, რომლებიც 100 უმსხვილესი მსესხებლის სიაში შედის საანგარიშო პერიოდისთვის არსებული საბალანსო ღირებულებების მიხედვით. 100 უმსხვილესი მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებზე საბალანსო ღირებულებით 100 ათასი ლარზე ზემოთ ჯგუფი მოითხოვს ფლეჯირებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ამავე უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი ან გაცემული ვალდებულების რესტრუქტურირების შემთხვევაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე დიდი ხნის წინ გაკეთდა.

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ECL-ის შეფასებაზე ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენის შეფასების მიზნით, ჯგუფმა 2019 წელს გადააფასა ძველ შეფასებებს დაქვემდებარებული უზრუნველყოფის წარმომადგენლობითი ნიმუში (ერთ წელზე დიდი ხნის). წარმომადგენლობითი ნიმუშების შედეგებმა აჩვენა, რომ ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენა ECL-ის შეფასებაზე 2019 წლისთვის უმნიშვნელო იყო, რადგან საბაზრო ფასებმა დროის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილება არ აჩვენა. სადაც არის იმის ნიშნები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულებამ შეიძლება გადააჭარბოს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, მენეჯმენტი თავის გადაწყვეტილებით იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფად გამოყენების შეფასებას. ამ გამჟღავნებაში მოცემული უზრუნველყოფის ღირებულებები უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებებია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჩამოწერილია, მაგრამ მათზე ამოღების ღონისძიებები მაინც ვრცელდება, 2019 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე</i>		
სტანდარტული დაკრედიტება	59	826
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე</i>		
იპოთეკური სესხები	92	118
სამომხმარებლო სესხები	1,055	1,676
საკრედიტო ბარათები	218	
Total	1,424	2,620

ჯგუფის პოლიტიკაა, დაასრულოს დაწყებული აღსრულების პროცესები იმ შემთხვევებშიც კი როცა სესხები ჩამოიწერა და ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ბალანსები მოცემულია განმარტება 44-ში.

13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები

<i>ათასი ლარი</i>	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით</i>			
ფინანსური იჯარა		3,138	89
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(12)	-
სხვა ფინანსური აქტივები სულ		3,126	89

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ფინანსური იჯარის საკრედიტო რისკის პოზიციებს AC-ით. AC-ით აღრიცხული სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს ასევე წარმომადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე.

Error! Reference source not found.2 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლ				
- ძალიან კარგი	2,837	-	-	2,837
- კარგი	28	-	-	28
- დამაკმაყოფილებელი	-	41	-	41
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდ.	-	232	-	232
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,865	273	-	3,138
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(10)	(2)	-	(12)
საბალანსო ღირებულება	2,855	271	-	3,126

13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების თანხის ცვლილებები შემდეგია:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ ლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ.გ აუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
ფინანსური იჯარა								
2018 წლის 31 დეკ	-	-	-	-	89	-	-	89
ცვლილებები, რომელმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები: - არს. მთ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	(2)	2	-	-	(273)	273	-	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	12	-	-	12	3,138	-	-	3,138
გადახდა	-	-	-	-	(89)	-	-	(89)
მთ. ცვლილებები, რ. იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	10	2	-	12	2,776	273	-	3,049
31 დეკ 2019	10	2	-	12	2,865	273	-	3,138

ECL გაანგარიშების მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

ფინანსური იჯარის გადახდები (ბრუტო ინვესტიცია იჯარაში) და მათი მიმდინარე ღირებულებები შემდეგია:

	1 წლამდე ვადით	1-დან 2 წლამდე ვადით	2- დან 3 წლამდე ვადით	3-4 წელს შორის ვადით	4 და 5 წელს შორის ვადით	სულ
<i>ათასი ლარი</i>						
ფინანსური იჯარის მისაღები გადახდები 31 დეკ 2019						
გამოუმუშავებელი ფინანს შემოს საკრედიტო ზარალის რეზერვი	327 (2)	577 (1)	1,310 (6)	709 (1)	215 (2)	3,138 (12)
საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	325	576	1,304	708	213	3,126

13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები უკავშირდება ავტომობილების და მოწყობილობის იჯარას. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული უზრუნველყოფა 3,653 ათას ლარს შეადგენს. უზრუნველყოფის სავარაუდო ღირებულება იჯარის დასაწყისში შეფასებული ქონების ღირებულებაზეა დამოკიდებული და როგორც წესი მისი განახლება არ ხდება. საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული რისკები, მაგალითად სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული ზიანი და ქურდობა უმეტეს შემთხვევაში დაზღვეული არ არის.

14 დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები		3,757	2,098
გადაზღვევის აქტივები		5,041	2,096
დაზღვევის კონტრაქტები სულ		8,798	4,194

15 საინვესტიციო ქონება

ათასი ლარი	2019	2018
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	1,572	1,078
ცვეთა	(7)	(14)
გასხვისება	(727)	(400)
ტრანსფერი სხვა აქტივებზე		
ტრანსფერი სხვა აქტივებიდან	121	1,117
ტრანსფერი სარეალიზაციო კატეგორიაში	-	(209)
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	959	1,572

2018 უშუალოდ ბანკს 367 ათასი ლარის საინვესტიციო ქონება ჰქონდა (2018: 1,037 ათასი).

ბანკის საინვესტიციო ქონების ცალკე ანგარიში შემდეგია:

ათასი ლარი	2019	2018
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	1,037	400
გასხვისება	(670)	(400)
ტრანსფერი სხვა აქტივებზე	-	-
ტრანსფერი სხვა აქტივებიდან	-	1,037
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	367	1,037

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება იყო 2,011 ათასი ლარი (2018: 3,972 ათასი ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 854 ათასი ლარი იყო (2018: 3,011)

15 საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა Kushman & Wakefield, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას, თითოეული ქონებისთვის გამოვლინდა სამი შედარებადი საბაზრო მონაცემი. რადგან შედარებადი მონაცემები რამდენადმე განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარებადი მონაცემების კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი განსხვავებული ადგილმდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისაწვდომობის, ასაკის და ვაჭრებთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ამგვარად დადგენილი შედარებითი ფასები კვადრატულ მეტრზე შემდეგ გამრავლდა შეფასებული ქონების ფართზე, რის შედეგადაც მიღებულ იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება. საინვესტიციო ქონებიდან გამომდინარე შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტებებში 33 და 34.

16 სხვა ფინანსური აქტივები

<i>ათასი ლარი</i>	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური აქტივები AC</i>			
საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მისაღები შემოსავლები		453	438
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		159	89
დაბლოკილი თანხა		143	134
წინასწარი შენატანები სერვისებზე		93	80
სხვა მისაღები შემოსავლები		707	172
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(351)	(130)
სხვა ფინანსური აქტივები სულ		1,204	783

დაბლოკილი თანხა წარმოადგენს საბარათე გადახდების სისტემის Union Pay (UPI) ანგარიშზე რიცხულ ნაშთს. ჯგუფს უფლება არ აქვს ეს სახსრები საქმიანობის დაფინანსების მიზნებისთვის გამოიყენოს.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს AC-ით რიცხული სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს. სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასევე აჩვენებს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

Error! Reference source not found.6 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ . ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ-გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საკრედიტო და სადებეტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი				
- ძალიან კარგი	102	-	-	102
- კარგი	240	10	-	250
- დეფოლტი	-	-	101	101
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	342	10	101	453
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(10)	(85)	(96)
საბალანსო ღირებულება	341	-	16	357
<i>სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროც.</i>				
- კარგი	159	-	-	159
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	159	-	-	159
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	159	-	-	159
<i>დაბლოკილი თანხა</i>				
- ძალიან კარგი	143	-	-	143
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	143	-	-	143
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	143	-	-	143
<i>აგანსად გადახდილი თანხა სერვისებზე</i>				
- კარგი	93	-	-	93
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	93	-	-	93
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	93	-	-	93

Error! Reference source not found.6 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პე რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პე რ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	სულ
სხვა მისაღები შემოსავლები				
- კარგი	91	24	-	115
- დეფოლტი	-	-	592	592
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	91	24	592	707
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(24)	(230)	(255)
საბალანსო ღირებულება	90	-	362	452

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს AC-ით. სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საკრედიტო ბარათების მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი		
- მალიან კარგი	144	144
- კარგი	294	294
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	438	438
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(87)	(87)
საბალანსო ღირებულება	352	352
დაბლოკილი თანხა		
- მალიან კარგი	134	134
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	134	134
საბალანსო ღირებულება	134	134

Error! Reference source not found.6 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	89	89
საბალანსო ღირებულება	89	89
ავანსად გადახდა სერვისებისთვის		
- კარგი	80	80
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	80	80
საბალანსო ღირებულება	80	80
სხვა მისაღები შემოსავლები		
- კარგი	172	172
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	172	172
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება	129	129

Error! Reference source not found.6 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ცხრილებში ნაჩვენებია სხვა ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები გამარტივებული ECL მოდელით, შედარებითი წლიური პერიოდების დასაწყისიდან დასასრულამდე:

ათასი ლარი	2019			2018		
	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ
ბალანსი 31 დეკემბერს	913	(130)	873	1,429	-	1,429
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	887	(204)	683	401	(130)	271
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური აქტივები	(268)	2	(266)	(930)	-	(930)
მთლიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯი პერიოდის მოგება-ზარალში	-	(332)	(332)	-	(130)	(130)
უცხ ვალ მოგება და ზარალი	23	(19)	3	13	-	13
ბალანსი 31 დეკემბერს	1,555	(351)	1,204	913	(130)	873

Error! Reference source not found.6 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და საკრედიტო და სადებეტო ბარათებიდან მისაღები შემოსავლების ბრუტო ამორტიზებული ხარჯის ცვლილებები შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.ლ.პერ. ECL საკრ.რი სკ.გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რი სკ.გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სხვა ფინანსური აქტივები								
31 დეკემბერი 2018	130	-	-	130	913	-	-	913
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს მთლ პერ (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	(34)	34	-	-	(34)	34	-	-
- საკრ რისკ გაუფას (1 და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(314)	-	314	-	(693)	-	693	-
ახალი წარმოშ და შესყ გადახდები	204	-	-	204	887	-	-	887
	(2)	-	-	(2)	(268)	-	-	(268)
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(16)	34	314	332	805	34	693	1,532
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
უცხოური ვალუტით მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	19	-	-	19	23	-	-	23
31 დეკემბერი 2019	3	34	314	351	828	34	693	1,555

ECL გაანგარიშების მიზნისთვის, სხვა ფინანსური აქტივების ნაშთები 2 და 3 ეტაპზეა მიკუთვნებული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ ნაშთების ECL 34 ათას ლარს შეადგენს (130 ათასი ლარი 2019 წლის 1 იანვარს). ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

სხვა ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 44-ში.

17 სხვა აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა		27,793	13,916
სასამართლო ხარჯების წინასწარ გადახდა		686	711
გადახდილი და დაკავებული გადასახადები		526	922
წინასწარი შენატანი სერვისებზე		457	626
აქტივების დასაკუთრების წინასწარი შენატანი სხვა		-	1,261
		1,153	13
სხვა აქტივები სულ		30,615	17,449

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი იღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. პროგნოზირებად მომავალში ჯგუფი ამ აქტივების გასხვისებას აპირებს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის დასაკუთრებული აქტივების ღირებულება 25,895 ათასი ლარი იყო (2018: 12,057 ათასი) დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები

<i>ათასი ლარი</i>	შენობები განმარტება	საოფისე და კომპ ტექნიკა	შენობა- ნაგებობები და მოწყობილობა სულ	ლიცენზიები კომპიუტერული პროგრამებისთვის	სულ
შეფასების ღირებულება 2018 წლის 1 იანვ	19,731	10,207	29,938	1,587	31,525
აკუმულირებული ცვეთა	770	7,274	8,044	726	8,770
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვარი	18,961	2,933	21,894	861	22,755
დამატებები	1,922	3,273	5,195	760	5,955
ტრანსფერები	(214)	-	(214)	-	(214)
გასხვისებები	-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
გადაფასება	1,052	-	1,052	-	1,052
ცვეთა	Error! Reference source not found.				
ცვეთის ხარჯი	375	1,095	1,470	239	1,709
გასხვისებები	-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი	21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
შეფასების ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი	21,350	13,480	34,830	2,314	37,144
აკუმულირებული ცვეთა	4	8,369	8,373	932	9,305
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკ	21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
დამატებები	330	2,194	2,524	1,229	3,753
ტრანსფერები	-	-	-	-	-
გასხვისებები	-	-	-	(92)	(92)
გადაფასება	-	-	-	-	-
ცვეთა	Error! Reference source not found.				
ცვეთის ხარჯი	429	1,536	1,965	412	2,377
გასხვისებები	-	-	-	(92)	(92)

საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერი	21,247	5,769	27,016	2,199	29,215
შეფასების ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	21,680	15,673	37,353	3,452	40,805
აკუმულირებული ცვთა	433	9,904	10,337	1,253	11,590
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერი	21,247	5,769	27,016	2,199	29,215

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული. შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, შპს „Georgian Valuation Company“, რომელსაც აღიარებულია და შესაბამის პროფესიულ კვალიფიკაციასთან ერთად მსგავსი ადგილმდებარეობის და კატეგორიის მქონე აქტივების ახლო წარსულში შეფასების გამოცდილება აქვს.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

ეს აქტივები, რომ თვითღირებულებას გამოკლებული ამორტიზაციით აღრიცხულიყო, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 12, 925 ათასი ლარი (2018: 12,903 ათასი ლარი).

ეს თანხა შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულებასთან შემდეგნაირად თანხმდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში გადაფასების თანხით განცხადებული შენობა-ნაგებობები	21,247	21,350
კაპიტალში განცხადებული გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გამოკლებით	9,165	9,284
ღირებულების მიხედვით და გადაფასების თანხით აღრიცხულ აკუმულირებულ ამორტიზაციებს შორის განსხვავება, რომელიც ჯერ არ გადატანილა გაუნაწილებელ მოგებაში	(843)	(837)
გადავადებული გადასახადი გადაფასებისას (განმარტება Error! Reference source not found.)		
შენობა-ნაგებობები ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია	12, 925	12,903

19 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება

ჯგუფს იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე შენობა. ხელშეკრულებები ქირავნობის შესახებ როგორც წესი 1-დან 10 წლამდე ფიქსირებული პერიოდით იდება, თუმცა შესაძლებელია ამ ვადის გაგრძელებაც, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი.

2018 წლის 31 დეკემბრამდე შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის იჯარა კლასიფიცირდებოდა როგორც ან ფინანსური იჯარა ან საოპერაციო იჯარა. 2019 წლის 1 იანვრიდან იჯარა აღიარდება როგორც აქტივი გამოყენების უფლებით და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღიდან, როცა საიჯარო აქტივი ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა.

აქტივები გამოყენების უფლებით თავისი მუხლების კლასებით გაანალიზებულია შემდეგნაირად:

<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმარტება</i>	<i>შენიშვნები</i>
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი		-
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარი		2,541
დამატებები		2,072
გასხვისებები		(79)
ცვეთის ხარჯი		(998)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს		3,536

საიჯარო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი 218 ათასი ლარი იყო.

დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები, რომლებიც არაა ნაჩვენები, როგორც მოკლევადიანი იჯარა, შეტანილია ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

<i>ათასი ლარი</i>	<i>2019</i>
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები, რომლებიც არაა ნაჩვენები ზემოთ, როგორც მოკლევადიანი იჯარა	296

2019 წელს იჯარაზე მთლიანი ფულის გადინება იყო 1,168 ათასი.

ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციები ჯგუფის მიერ დადებულ არაერთი ქონების და მოწყობილობის იჯარის ხელშეკრულებითაა გათვალისწინებული. ამ მუხლების მიზანია ჯგუფის ოპერაციებისთვის გამოყენებული აქტივების მართვის ოპერაციული მოქნილობის მაქსიმიზაცია. ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციების გამოყენების უფლება მხოლოდ ჯგუფს აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს.

საიჯარო ხელშეკრულება გადაფასდება, როცა ოფცია გამოყენებულია (ან არაა გამოყენებული) ან თუ ჯგუფი ვალდებული გახდება გამოიყენოს (ან არ გამოიყენოს). გონივრული სიზუსტის შეფასება გადაიხედება მხოლოდ მაშინ, როცა ადგილი აქვს მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებების

მნიშვნელოვან ცვლილებას, რაც ამ შეფასებაზე ახდენს ზეგავლენას და ეს მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

20 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები)

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების (ანუ გასხვისების ჯგუფების) მთავარი კლასებია:

ათასი ლარი	2019	2018
გასაყ. გამიზ. გრძელვად. აქტივები 1 იანვარს:	4,360	1,928
გასხვისებები	(1,688)	(485)
ტრანსფერები სხვა აქტივებზე	(2,462)	-
ტრანსფერები PPE-დან	-	414
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	276	2,299
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან	-	204
ს ულ გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (გასხვისების ჯგუფები)	486	4,360

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვის შესახებ შეთანხმებები სარეალიზაციოდ განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებზე ხელმოწერილია. ამ აქტივებზე დაფარვები გრაფიკის მიხედვით ხორციელდება. საბოლოო გადახდამდე, რისკი და სარგებელი ჯგუფზე რჩება, ხოლო შესაბამის აქტივთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები მყიდველს გადაეცემა მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულების ყველა პირობა იქნება დაკმაყოფილებული. 486 ათასი ლარის საბოლოო გადახდა 2020 წლის ბოლოსთვისაა გაწერილი.

უშუალოდ ბანკის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 291 ათას ლარს შეადგენს (2018: 4,016 ათასი ლარი).

21 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2019	2018
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	40,838	50,155
მოკლევადიანი განთავსებები სებ-ში	143,145	50,040
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ სულ	183,984	100,196

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლეჯირება გააკეთა 99,855 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი საბალანსო ღირებულებით 60,492 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2018: სავალო ფასიანი ქაღალდები 29,841 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 27,309 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხების ფლეჯირებისთვის).

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

22 კლიენტთა ანგარიშები

ათასი ლარი	2019	2018
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	82,519	128,789
- ვადიანი დეპოზიტები	44,381	35,137
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	154,936	135,716
- ვადიანი დეპოზიტები	155,118	161,995
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	130,079	109,751
- ვადიანი დეპოზიტები	201,837	156,033
კლიენტთა ანგარიშები სულ	768,870	727,421

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 770,050 ათას ლარს შეადგენს (2018: 734,262 ათასი ლარი)

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	331,916	43%	265,784	37%
ფინანსური ინსტიტუტები	97,004	13%	64,190	9%
ტრანსპორტი ან კომუნიკაცია	54,944	7%	67,413	9%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	50,284	7%	96,789	13%
სახელმწიფო დეპოზიტები	46,973	6%	55,690	8%
სერვისი	46,939	6%	80,062	11%
ვაჭრობა	41,627	5%	28,780	4%
წარმოება	39,583	5%	30,212	4%
განათლება	27,181	4%	20,808	3%
უძრავი ქონების განვითარება	17,705	2%	-	0%
ენერჯეტიკა	2,319	0%	678	0%
სხვა	12,395	2%	17,015	2%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	768,870	100%	727,421	100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კლიენტი ჰყავდა (2018: ორი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტების ნაშთები სულ 82,415 ათას ლარს (2018: 97,333 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 10.7% (2018: 13.4%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

23 სხვა ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	2019	2018
<i>სხვა ნასესხები სახსრები AC-ით</i>		
სესხები ევროპის რეკონსტრ და განვით ბანკისგან ("EBRD")	82,575	40,505
სესხები „ბლუ ორჩარდისგან“ Blue Orchard	60,257	81,003
სესხები შავი ზღვის ვაჭრ და განვით ბანკისგან ("BSTDB")	56,429	44,029
სესხები ოპეკის საერთ განვით ბანკისგან (OFID)	43,770	-
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკისგან ("CDB")	42,972	48,018
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორ. ფონდისგან (responsAbility)	41,017	13,407
სესხები სამხრეთ-აღმ. ევროპის ევროპული ფონდისგან	32,409	-
სესხები საერთაშ საფინანსო კორპორაციისგან ("IFC")	28,717	26,693
სესხები GREEN FOR GROWTH ფონდისგან (Finance-in-Motion)	26,588	26,491
სესხები ფინანსური ინსტიტუტების ფონდისგან ("EFA")	7,145	6,445
სესხები კომერცბანკისგან	7,047	10,267
სესხები ურუმჩის კომერციული ბანკისგან	-	43,509
სესხები ბანკისგან BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA	-	5,415
სხვა ნასესხები სახსრები სულ AC-ით	428,926	345,782
სხვა ნასესხები სახსრები სულ	428,926	345,782

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 42. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

24 სადაზღვევო ვალდებულებები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები		4,780	2,351
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები		4,048	2,180
სადაზღვევო ვალდებულებები სულ		8,828	4,531

სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები გულისხმობს რეზერვებს ზარალებზე, რომლებიც მოხდა, მაგრამ არ განცხადებულა, თანხით 4 ათასი ლარი. (2018: 135 ათასი ლარი)

სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ვალდებულებების ცვლილება წლის განმავლობაში ასეთია:

ათასი ლარი	2019	2018
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 1 იანვ.	2,351	-
ბრუტო პრემია წლის განმავლობაში	10,278	5,442
გამომუშავებული პრემია წლის განმავლობაში	(7,849)	(3,091)
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკ.	4,780	2,351

Error! Reference source not found.4 სადაზღვევო ვალდებულებები (გაგრძელება)

სადაზღვევო პოლისებით გათვალისწინებული რისკები, როგორც წესი, 12 თვეზე ვრცელდება. სადაზღვევო კონტრაქტებში ზარალების რეზერვები (რომლებიც შედგება პოლისების მფლობელების მიერ განცხადებული ზარალების რეზერვებისგან და დამდგარი, მაგრამ ანგარიშგებაში ჯერ არ ასახული ზარალებისგან) კეთდება იმ ზარალების ხარჯის დასაფარად, რომლებიც დადგა და წინასწარ ფასდება ცნობილი ფაქტების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

რეზერვები ყოველთვიურად იხვეწება, რაც რეგულარული, მიმდინარე პროცესის ნაწილია, რადგან ზარალების გამოცდილება ვითარდება. გარკვეული ზარალები ანაზღაურდება, სხვები განცხადდება. დაუფარავი ზარალების რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროითი ღირებულებით.

კომპანია მის ვადაგაუსვლელ რისკებს იხილავს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც განსაზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

25 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შეადგენს შემდეგს:

<i>ათასი ლარი</i>	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები AC-ით</i>			
სერვისებისთვის გადასახდელი თანხა		934	762
ანგარიშსწორების ოპერაციები	Error! Reference source not found.	917	576
სხვა დარიცხული ვალდებულებები		554	389
სადებეტო და საკრედიტო ბარათების გადასახდელები		152	95
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ		2,557	1,822

ანგარიშსწორების ოპერაციების ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს იმ თანხებს, რომლებზეც ბანკის კლიენტებმა თავიანთი კლიენტთა ანგარიშებიდან თანხა გადაიტანეს სხვა კომერციული ბანკების ანგარიშებზე და რომლებზეც ანგარიშსწორებაც მოხდა პერიოდის ბოლოს. ეს თანხები აკლდება კლიენტთა ანგარიშების მუხლს და შეიტანება სხვა ფინანსური ვალდებულებების მუხლში.

ფინანსური გარანტიების პოზიციის ანალიზი და სასესხო ვალდებულებები საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით იხ. განმარტება 40-ში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

26 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები		2,083	1,773
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი სხვა გადასახადები		74	27
მიღებული წინასწარი გადახდები		472	767
სხვა		468	245
სხვა ვალდებულებები სულ		3,097	2,812

27 სუბორდინირებული ვალი

14 410 ათასი ლარის სუბორდინირებულ ვალს (2018: ნული) ერიცხება ფიქსირებული წლიური საპროცენტო განაკვეთი 7% ვადის ბოლომდე 2026 წლამდე. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ვალის გასტუმრება მოხდება ყველა სხვა კრედიტორის შემდეგ.

სუბორდინირებული ვალის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

28 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი გარდა აქციების რაოდენობისა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
1 იანვარი 2018	16,057	16,057	74,923	90,980
31 დეკემბერი 2018	16,057	16,057	74,923	90,980
31 დეკემბერი 2019	16,057	16,057	74,923	90,980

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 16,181 ათასია (2018: 16,137 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2018: 1 აქცია 1 ლარი). გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 16,181 ათასი აქცია (2018: 16,137, ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ შედის მენეჯმენტზე გრანტით გაცემული 124 ათასი (2017: 80 ათასი) აქცია, რომელიც ჯერ არ არის მინიჭებული. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ მიღებულ ნამეტ შემოსავალს.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან რიცხავს რეზერვებში საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშების თანახმად.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, განაწილებისთვის ხელმისაწვდომი წლიური მოგება საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით 24,830 ათას ლარს შეადგენს (2018: 35,230 ათასი ლარი). ბანკის გაუნაწილებელი რეზერვები საქართველოს სააღრიცხვო წესებით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 113,627 ათას ლარს შეადგენს (2018: 82,129 ათასი ლარი).

29 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2015 წლის აპრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის 2015-2016 წლების ახალი საბონუსე სქემა და უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებზე გრანტით გასცა 71,000 ახალი აქცია, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. აქციებს აქვს დივიდენდის მიღების უფლება, მაგრამ არ გააჩნია ხმის უფლება და არც გაყიდვის ან მესამე პირისთვის გადაცემის უფლება მომსახურების პირობების შესრულებამდე.

სქემის თანახმად, ყოველწლიურად, ეფექტიანობის წინასწარგანსაზღვრული პირობების თანახმად, სქემის მონაწილეებს გადაეცემა აქციების გარკვეული რაოდენობა. გადასაცემი აქციების მთლიანი რაოდენობა დამოკიდებულია გუნდის მიზნების შესრულებაზე და თითოეული აქციის საბალანსო ღირებულებაზე, ჯგუფის აქციების გადაცემის წინა წლისთვის მომზადებული, IFRS-ით აუდირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მიხედვით. გუნდის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ზრდის და მომგებიანობის მაჩვენებლების შესრულებას და გარკვეული საზედამხედველო კოეფიციენტების და კოვენანტების დაცვას. გადაცემულ აქციებს მოჰყვება მომსახურების პირობები. ამ პირობების შესრულებამდე, აქციებს აქვს დივიდენდის უფლება, მაგრამ არა ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება და ვერ გადაეცემა მესამე მხარეს. მომსახურების პირობები გულისხმობს სქემის მონაწილის დასაქმების უწყვეტობას, სანამ მათი სრული უფლებების თანდათანობით გადაცემა არ დასრულდება.

2015 წლის აქციებზე მფლობელებს უფლება გადაეცათ 2016 წლის ივლისში. ამ აქციებს სწორედ მაშინ მოეხსნა უფლებების გადაცემის შემდგომი ყველა შეზღუდვა. 2016 წლის ტრანში გაიცა 2017 წლის 27 ივლისს. ამ აქციებს გადაცემის შემდგომ შეზღუდვები მოჰყვება. უფლება გადაცემული აქციების 50%-ს ეს შეზღუდვა მოეხსნება 2019 წლის ივლისში (შეზღუდვის პირველი პერიოდის დასასრული), 2022 წლის 1 ივლისს (შეზღუდვის მეორე პერიოდის დასასრული) კი გადაცემის შემდგომი შეზღუდვები მთლიანად მოიხსნება (ვადა გაუვა).

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2021 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს 169,000 ახალი აქცია გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით.

გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შექმნის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით.

ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლებათ ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლებათ მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

სქემის მთლიანი ხარჯი 2019 წლისთვის 483 ათასი ლარით განისაზღვრა (2018: 488 ათასი ლარი).

Error! Reference source not found. წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (გაგრძელება)

სქემის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	2019	2018
მიუნიჭებული აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	218,000	213,000
გადაცემული აქციები	-	-
ეფექტიანობის პირობების მიხედვით მისანიჭებული აქციების საპროგნოზო რაოდენობის ცვლილება	2,000	5,000
მიუნიჭებული აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	220,000	218,000
თითო აქციის ღირებულება გადაცემის დღის მდგომარეობით (ლარში)	12.55	12.55
	483	488
წილობრივ ინსტრუმენტებზე გაწეული ხარჯი	483	488
წლის განმავლობაში თანამშრომლების ხარჯად აღიარებული ხარჯი	483	488

წილობრივი გადახდის სქემებში წილობრივი ანგარიშსწორების ნაწილში თანამშრომელთა ხარჯები აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით მინიჭების პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კეთდება წილობრივი გადახდის რეზერვზე კაპიტალში. კაპიტალში შეტანილი წილობრივი გადახდის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,822 ლარს შეადგენდა (1,339 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერს).

30 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი

სხვა სრული შემოსავლის მუხლობრივი ანალიზი კაპიტალის თითოეული კომპონენტისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	შენობა- ნაგებობების გადაფასების რეზერვი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი			
	შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება	1,052	1,052
	სხვა სრული შემოსავალი სულ	1,052	1,052

31 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი	2019	2018
<i>ათასი ლარი</i>		
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	97,080	84,739
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	14,410	12,129
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ AC-ით	3,978	1,935
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	115,468	98,803
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	115,468	98,803
პროცენტი და სხვა მსგავსი ხარჯი		
ფიზ პირების ვადიანი ანაზრები	10,527	7,407
იურ პირების ვადიანი ანაზრები	9,290	9,622
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	6,192	4,371
სხვა ნასესხები სახსრები	28,648	15,433
სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებები	1,374	6,252
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	56,031	43,085
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	59,437	55,718

32 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
საკომისიო შემოსავალი		
<i>საკომისიო შემოსავალი რომელიც არ უკავშირდება FVTPL-თი აღრიცხულ ფინ ინსტრუმენტებს:</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,556	2,098
- გაცემული ფინანსური გარანტიები (გან. 40)	2,320	1,037
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	1,629	1,524
- გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები (გან. 40)	833	619
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	535	650
- ინკასაცია	294	232
- დისტანციური საბანკო მომსახურება	-	-
- სხვა	232	470
მთლიანი საკომისიო შემოსავალი	8,399	6,630
საკომისიო ხარჯი		
<i>საკომისიო ხარჯი რომელიც არ უკავშირდება FVTPL-თი აღრიცხულ ფინ ინსტრუმენტებს:</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,415	1,709
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	612	491
- ინკასაციის და ტრანზაქციის საკომისიოები	135	129
- ფაქტორინგული მომსახურება	92	-
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	79	17
- სხვა	35	144
საკომისიო ხარჯი სულ	3,368	2,490
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	5,031	4,140

ჯგუფმა აღიარა შემდეგი საკონტრაქტო ვალდებულებები, რომლებიც წარმოადგენს კლიენტებთან დადებული ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ეფექტიანობის ვალდებულებებს. ვალდებულებები მოკლევადიანია. იხ. განმარტება 26..

33 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმარტება</i>	2019	2018
შემოსავალს გამოკლებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციის ზარალი		789	2,857
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გაქირავებიდან		534	165
მოგება ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან		314	-
ჯარიმები და საურავები		117	13
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ამობრუნება		95	660
სხვა		89	44
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ		1,938	3,739

34 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათასი ლარი	განმ	2019	2018
თანამშრომელთა კომპენსაცია		19,702	15,150
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის ცვეთა	18	2,387	1,726
პროფესიული სერვისები		2,124	2,233
რეკლამირება და მარკეტინგი		1,374	1,254
კომუნიკაციის და ინფორმაციის სერვისები		1,121	719
	Error! Reference source not found.	998	-
გამოყ უფლ მქონე აქტივების ამორტიზაცია			
უსაფრთხოების სერვისი		684	628
მოვლა და შეკეთება		639	553
დაზღვევა		608	289
მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები		412	302
საოფისე ინვენტარი		339	260
საოპერაციო იჯარა		-	968
საოპერაციო იჯარის ხარჯი		296	142
დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარის ხარჯი		224	-
სასამართლო ავანსების და სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება		193	291
მივლინება და ტრენინგი		170	70
სხვა		1,171	1,273
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ		32,442	25,858

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 266 ათასი ლარი (2018: ნული) საპენსიო ანარიცხი.

ჯგუფის თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა 2019 წლის განმავლობაში არის 484 (2018: 431) ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინფორმაციას მენეჯმენტის საბჭოს წევრების შესახებ, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს და თანამშრომლების შესახებ შესაბამისი პერიოდებისთვის.

	2019		2018	
	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	5	6	3	3
მენეჯმენტის საბჭოს წევრები	6	10	5	6
საშუალო რგოლის მენეჯერები	28	35	29	33
სხვა თანამშრომლები	444	465	392	397
დროებითი თანამშრომლები	1	1	2	2
თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა	484	517	431	441

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 483 ათასი ლარი (2018: 488 ათასი ლარი), რომელიც ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

საინვესტიციო ქონების (რომელიც გაქირავებიდან შემოსავალს გამოიმუშავებს) პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები 31 ათას ლარს შეადგენდა (2018: 25 ათასი ლარი) და კომუნალური და თანამშრომელთა ხარჯებისგან, ასევე ქონების გადასახადთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ხარჯებისგან შედგებოდა. იმ საინვესტიციო ქონების პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც გაქირავებიდან შემოსავალს არ გამოიმუშავებს, 2018 წელს 1 ათას ლარს შეადგენდა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით,

პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 399 ათას ლარს აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების

და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (2018: 463 ათასი ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები შეადგენს 345 ათას ლარს (2018: 431 ათასი ლარი).

35 მოგების გადასახადები

(ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები (ბენეფიტი)

წლის მოგება-ზარალში ასახული მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	2019	2018
მიმდინარე გადასახადი	(2,400)	(3,991)
გადავადებული გადასახადი	(204)	(1,482)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(2,604)	(5,473)

(ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2019 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 15% (2018: 15%) შვილობილი კომპანიების მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2018: 15%). ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2019	2018
მოგება დაბეგვრამდე	39,933	42,766
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2019: 15% 2018: 15%;)	(5,990)	(6,415)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შეფასებადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- შემოსავალი მთავრობის/სებ'ის ფასიანი ქაღალდებისგან და დეპოზიტებისგან	2,401	2,065
- სხვა შემოსავალი რომელიც გათავისუფლებულია გადასახადისგან	118	-
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(46)	(91)
- სხვა არაგამოქვითვადი ხარჯები	43	(8)
საგადასახადო კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი	870	(1,024)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი/(კრედიტი)	(2,604)	(5,473)

ჯგუფმა ჩაწერა შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებების - 7 ათასი ლარის გადავადებული გადასახადის ვალდებულება (2018: 7 ათასი), რადგან ჯგუფს შეუძლია აკონტროლოს ამ დროებითი განსხვავებების ამობრუნების დრო და არ აპირებს პროგნოზირებად მომავალში ამ ამობრუნების გაკეთებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილება შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციული ბანკების და სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის უქმდება პერიოდის მოგების გადასახადი (დივიდენდის ან სხვა ფორმით განაწილებამდე). 2018 წლის 30 მაისს საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა ამ ცვლილებების

გადავადება 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები ხელახლა ითვლება იმ რაოდენობებისთვის, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე პერიოდში.

Error! Reference source not found. მოგების გადასახადები (გაგრძელება)

გ) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშგების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი.

ათასი ლარი	1 იანვ 2019	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2019
გამოქვითვადი / (დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(387)	(770)	20	(1,137)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(1,856)	554	-	(1,302)
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	-	131	-	131
გარანტიების გაუფასურების რეზერვი	(125)	(102)	-	(227)
ბანკთაშორის რეზერვი	16	30	-	46
ფას ქალ რეზერვის ამობრუნება	49	(7)	-	42
დარიცხვები	250	(44)	-	206
სხვა	311	(14)	-	297
წილობრივი ინსტრ გადახდა	71	18	-	89
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(1,671)	(204)	20	(1,855)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგვრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგვრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

ათასი ლარი	1 იანვ 2018	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2018
გამოქვითვადი / (დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(14)	(373)	-	(387)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(799)	(923)	(134)	(1,856)
გარანტიის გაუფასურების ზარალი	(20)	(92)	(13)	(125)
ბანკთაშორის რეზერვი	-	(8)	24	16
ფას ქალ რეზერვის ამობრუნება	-	10	39	49
დარიცხვები	250	(49)	49	250
სხვა	373	(62)	-	311
წილობრივი ინსტრ გადახდა	58	13	-	71
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(152)	(1,484)	(35)	(1,671)

ათასი ლარი	2019	2018
	ჩვეულებრივი	ჩვეულებრივი
36 დივიდენდები		
1 იანვარს გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები	3,729	2,989
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	(3,729)	(2,989)
31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	0.23	0.19

ყველა დივიდენდი დეკლარირებული და გადახდილია ქართული ეროვნული ვალუტით.

37 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ მუხლშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან			
	სხვა ნასესხ სახს	სუბორდინ ვალი	საიჯარო ვალდებულ	სულ
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვარს	270,280	-	-	270,280
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	66,678	-	-	66,678
სავალუტო კორექტირებები	7,637	-	-	7,637
სხვა არაფულადი ცვლილებები	1,187	-	-	1,187
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2018 წლის 31 დეკემბერს	345,782	-	-	345,782
გადასვლა სტანდარტზე IFRS 16, იჯარა				
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2019 წლის 1 იანვარს			2,541	2,541
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	35,012	14,383	(1,250)	48,145
სავალუტო კორექტირებები	24,358	(332)	115	24,141
სხვა არაფულადი ცვლილებები	23,774	358	2,331	26,463
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2019 წლის 31 დეკემბერს	428,926	14,409	3,737	447,072

38 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და სამართლებრივ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას), შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ფუნქციურ ერთეულებზეა განაწილებული:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - საბჭოს კომიტეტები: რისკების კომიტეტი და აუდიტის კომიტეტი;
- დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დირექტორთა საბჭოს დონის კომიტეტები და ერთეულები: აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი და საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამოწმებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმიმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების ღონისძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

საკრედიტო რისკი იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

Error! Reference source not found. **ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეპების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების აღების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება. ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების აღება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;
- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;
- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულების ტოლია.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდელის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეზე ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედვა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი. ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილების მიმღები უმაღლესი ორგანოა, რომელიც პასუხს აგებს მაღალი ღირებულების მქონე ტრანზაქციებზე. კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია უფრო ქვემოთ მდგომი საკრედიტო კომიტეტებისთვის ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების უზრუნველყოფაზე.

ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 300 ათას აშშ დოლარზე ზემოთ. დამტკიცება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ხდება, ან საჭიროებისას ტარდება კომისიის სხდომა. კომისია ასევე პასუხისმგებელია შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტებისთვის მითითებების მიცემაზე. კომიტეტებს შორის კრედიტების დამტკიცების ლიმიტები ამგვარადაა განაწილებული:

საცალო სეგმენტის დაკრედიტება:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 600 ათას ლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 300-600 ათას ლარს შორის;
- 300 ათას ლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი. გამონაკლისებს წარმოადგენს საცალო სესხები 100 ათას ლარამდე, რომლებსაც ამტკიცებს საცალო დაკრედიტების ჯგუფი.

ბიზნეს-სეგმენტის დაკრედიტება:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 600 ათას დოლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 300-600 ათას დოლარს შორის და ყოველკვირეულ შეხვედრებს მართავენ;
- 300 ათას დოლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოხსენება რისკების კომიტეტს, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიას შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილითაა ნაჩვენები:

მთავარი შკალა საკრედიტო რისკის კატეგორია	კორპორაციული შიდა რეიტინგი	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,5%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,51% - 3%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	3% - 10%
სპეც. მონიტორინგს დაქვ.	7 – 8	CCC+ to CC-	10% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

თითოეული სესხისთვის ხდება საკრედიტო რისკის კატეგორიის განსაზღვრა გადახდისუნარიანობის შესაბამისად, საკრედიტო რისკის კატეგორიის განმსაზღვრელ მთავარ შკალაზე.

ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;

კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;

დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;

სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს

დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვადაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურირაცია, უზრუნველყოფის არსებობა.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის კატეგორია

სესხის ხარისხის კრიტერიუმები

ძალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში და სესხს სრულად ფარავს უზრუნველყოფა (დეპოზიტი ან უძრავი ქონება);
დამაკმაყოფილებელი	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურირებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატებოდა 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურირებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურისაცა ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი დიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განთავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის დიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით. CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი უდრის სავალ ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელშეკრულებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულებას აქვს მიმდინარე სახელშეკრულებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამოწვევის სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

მენეჯმენტი ახდენს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა. 12 თვის ECL არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოეშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგორც წესი, საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს საპროგნოზო ინფორმაციას, ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვითარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურისაცია (პოზიცია არის გადახდისუუნარო)
- გადახდისუუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ 90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურისაცია მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე ეტაპს მიაკუთვნებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელებს ან სეგმენტებს, გლობალური მაკროეკონომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სეგმენტებზე;

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრაგენტის გადახდისუუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხების მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;
- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- ჩნდება იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გადავა გაკოტრების რეჟიმში ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, როცა კონტრაგენტი სექტორში სუსტი პოზიციის მქონე კონტრაგენტთან კომბინაციაში ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტ თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრება, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება თითოეული პოზიციისთვის პორტფელის მიხედვით. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“ კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor's-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody's-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამონაკლისს.

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ კრიტერიუმებს.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30- ზე მეტი დღით;
- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურირება (თუ პოზიცია არაა გადახდისუუნარო)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურირება (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუუნარო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც აღემატება საცალო პორტფელის წინასწარ დადგენილ აბსოლუტურ და შედარებით ზღვარს.

ECL-ის ის დონე, რომელიც ამ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა აგებული (ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის განაგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელებს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელებს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2 მილიონ ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს. ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესეგმენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

Error! Reference source not found. **ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

ბანკთაშორისი სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდენს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით.. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის დეპარტამენტების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად.

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს აანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვადიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამეტრების კალკულაციასას, დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდებაერთმანეთზე.. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EAD განისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელმწიფო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს ადრეული დაფარვის ან რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორიცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყენებს „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება.. CCF 100%-ად ითვლება საცალო და კორპორაციული საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის. CCF-ისგან განსხვავებით, რომელიც საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის გამოიყენება, „სარეგულიანობის კოეფიციენტი“ იანგარიშება და განახლდება თითო საანგარიშო პერიოდისთვის დამტკიცებული მაგრამ აუთვისებელი ლიმიტებისთვის კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებისთვის.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სარგებლიანობის კოეფიციენტი არის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელი შემცირება იმ დროისთვის, როცა კონტრაგენტი დეფოლტშია და იანგარიშება წარსული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, ანუ ისტორიული მონაცემების საფუძველზე კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებზე დეფოლტის დროს არსებული დარჩენილი აუთვისებელი ლიმიტით.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია. ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

LGD წარმოადგენს გადეფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დავეყოთ:

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, უზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალურებული ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვა ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო $LGD = LGD1 * LGD2$

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადეფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადეფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლების მოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და მონიტორინგს. ECL სენსიტიურობა LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ მოცემულია მე-4 განმარტებაში.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოციზიებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია (ExOff). CCF კორპორაციული კლიენტების აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად. CCF ოვერდრაფტებისთვის განისაზღვრება 100%-ით, რადგან კლიენტს ნებისმიერ დროს შეუძლია ლიმიტების გამოყენება.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო, აღიარებული კორპორაციების და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ECL მოდელებში გამოყენებული საპროგნოზო ინფორმაცია. SICR-ის და ECL-ის გაანგარიშებისას,, ორივე შემთხვევაში გამოიყენება დამატებითი საპროგნოზო ინფორმაცია. ეკონომიკური ცვლადების („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) პროგნოზები ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო წინასწარ შეფასებას მოიცავს. ჯგუფმა განსაზღვრა ის ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც საკრედიტო რისკთან და შესაბამისად ECL-თანაა ურთიერთკავშირში. დეფოლტის ალბათობაზე შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა დადგინდა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შედეგად, რომლის მიზანია დადგინდეს, ისტორიულად რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადების ცვლილებებს დეფოლტის სიდიდეზე. საბოლოო დეფოლტის ალბათობის (PD) მოდელები კორექტირდება შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელთაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდა დეფოლტის სიდიდეზე (ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსები საცალო დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის და სახელმწიფო რისკის პრემია კორპორაციული დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის). ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულაში შეიტანა, განსაკუთრებით LGD2 ფორმულაში: უძრავი ქონების ფასების ინდექსის მიხედვით კორექტირება გაუკეთდა უზრუნველყოფის ღირებულებას. ამჟამად EAD-ს მაკროეკონომიკური კორექტირება არ უკეთდება, ზეგავლენა კი უმნიშვნელოაა მიჩნეული.

ამჟამად ჯგუფი მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის გაუფასურების მოდელში მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციით გათვალისწინებული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25-25 ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარებისთვის.

ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის დროს, ამ სცენარების დადგომის ალბათობა მაღალი ხარისხითის განუსაზღვრელობით ხასიათდება, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ჯგუფი რეგულარულად აკეთებს თავისი მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვას და კორექტირებას, რათა პროგნოზებსა და კრედიტის ფაქტობრივ ზარალს შორის განსხვავება შემცირდეს. IFRS 9 სტანდარტის თანახმად, ყველა გამოყენებული პარამეტრის და მნიშვნელოვანი დაშვებების ვალიდაცია და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. უკუტესტირების შედეგები და ECL გაზომვის მეთოდოლოგია ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს. საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამის უფლებამოსილ პირებთან დისკუსიის შემდეგ ხდება მოდელების და დაშვებების შემდგომი დახვეწა.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა IFRS 9 გაუფასურების მოდელში გამოყენებული დაშვებების, ზღვრების და რისკის პარამეტრების უკუტესტირება, რითაც შეაფასა წინა წლის IFRS 9 გაუფასურების მოდელით გაკეთებული 2019 საფინანსო წლის პროგნოზების ადეკვატურობა. უკუტესტირების შედეგებზე დაყრდნობით მოდელში გაკეთდა რამდენიმე მოდიფიკაცია, კერძოდ:

- საცალო პორტფელში SICR-ს კალკულაციის მეთოდოლოგია. ამ მოდიფიკაციას არ ჰქონია არსებითი გავლენა ECL-ზე (194 ათასი ლარის ამობრუნება), თუმცა პორტფელის პოზიციის მნიშვნელოვანი ცვლილება გამოიწვია: ის ეტაპი 2-დან ეტაპ 1-ზე გადავიდა იპოთეკური და სამომხმარებლო პორტფელების ნაწილში (34 ათასი ლარი და 8 ათასი ლარი შესაბამისად).
- LGD მოდელებს მიესადაგა ე.წ. ჰეარქაუტები - უკუტესტირების მონაცემებმა აჩვენა, რომ LGD მოდელებზე გამოყენებული ჰეარქაუტები ზედმეტად კონსერვატიული იყო, ამიტომ ბანკმა ისინი შეცვალა 2019 წლის ბოლოს მდგომარეობით. ამ მოდიფიკაციის შედეგად მოხდა 1400 ათასი ლარის რეზერვების ამობრუნება.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ახდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის.

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დგინდება რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარეგანობის პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს. ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს დღის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 614 ათასი ლარი (2018: 462 ათასი ლარი) შეადგინა.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის წინაშე მდგარი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ.	წმინდა პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინ ვალდებულ	წმინდა პოზიცია
ლარი	713,284	497,399	215,885	552,719	350,163	202,556
აშშ დოლარი	693,243	688,084	5,159	740,437	738,333	2,104
ევრო	224,276	222,068	2,208	90,872	90,777	95
სხვა	3,824	3,763	61	537	479	58
სულ	1,634,627	1,411,314	223,313	1,384,565	1,179,752	204,813

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი გვაჩვენებს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები აქციებში და არაფულად აქტივებში არ იწვევს რამე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2018: 20%-ით გამყარება)	1,032	421
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა (2018: 20%-ით ვარდნა)	(1,032)	(421)
ევროს 20%-ით გამყარება (2018: 20%-ით გამყარება)	442	19
ევროს 20%-ით ვარდნა (2018: 20%-ით ვარდნა)	(442)	(19)

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული.

ჯგუფის სავალუტო რისკის პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ ასახავს წლის განმავლობაში არსებულ ტიპურ პოზიციას. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძობელობა ვალუტის კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი წლის განმავლობაში არსებული სავალუტო რისკის საშუალო პოზიციით, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	საშუალო პოზიცია 2019წ განმავლობაში	საშუალო პოზიცია 2018წ განმავლობაში
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით(2018: 20%-ით გამყარება)	(169)	112
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით (2018: 20%-ით ვარდნა)	169	(112)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: 20%-ით გამყარება)	(2)	(2)
ევროს ვარდნა 20%-ით (2018: 20%-ით ვარდნა)	2	2

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთების რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შესაბამისობის დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არასაპროცენტო	სულ
31 დეკ 2019						
მთლ. ფინანსური აქტივები	252,264	121,069	221,361	777,066	262,868	1,634,628
მთლ. ფინ. ვალდებ.	598,216	150,673	131,994	243,033	276,759	1,400,675
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2019 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(345,952)	(29,604)	89,367	534,033	(13,891)	233,953
31 დეკ 2018						
მთლ. ფინანსური აქტივები	362,888	286,756	147,546	450,318	137,057	1,384,565
მთლ. ფინ. ვალდებ.	355,355	195,723	209,969	194,720	220,518	1,176,285
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2018 წლის 31 დეკ. მდგომ.	7,533	91,033	(62,423)	255,598	(83,461)	208,280

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო აქტივების და ვალდებულებების უმეტესობა აშშ დოლარითაა წარმოდგენილი, კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ნაწილი და ნასესხები სახსრები მცურავი საპროცენტო განაკვეთების პრინციპით აღირიცხება. ქვემოთ ნაჩვენებია ჯგუფის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების რისკისადმი საშუალო პოზიციებზე, რადგან საპროცენტო განაკვეთის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არ წარმოადგენს ჯგუფის ტიპურ პოზიციას წლის განმავლობაში.

2019 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა (2018: 200 საბაზისო პუნქტით დაბლა) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 2,809 ათასი ლარით ნაკლები (2018: 1,068 ათასი ლარით ნაკლები), რისი მიზეზიც 4,629 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,820 ათასი ლარით (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხებ სახსრებზე 1,178 ათასი ლარით);

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2018: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,072 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 153 ათასი ლარით ნაკლები), 2,070 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე შემცირებული საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აღემატება მცურავი განაკვეთის მქონე 998 ათასი ლარის ნასესხები სახსრების ზრდას. (2017: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავლის შემცირების გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან გაზრდილ შემოსავალს 448 ათას ლარს)

2019 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა (2018: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 2,809 ათასი ლარით მაღალი (2018: 1,068 ათასი ლარით მეტი), რისი მიზეზიც 4,629 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე მეტი საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების მატებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,820 ათასი ლარით (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით მეტი საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების მატებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხებ სახსრებზე 1,178 ათასი ლარით);თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2018: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,072 ათასი ლარით მეტი (2018: 153 ათასი ლარით მეტი), 2,070 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე მოიმატებდა საპროცენტო შემოსავალი და მცურავი განაკვეთის მქონე 998 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის მოიკლებდა. (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავლის ზრდის და მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის 448 ათას ლარის შემცირების გამო).

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი. ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს შემოსავალს ვადიანობიდან, საანგარიშო თარიღისთვის არსებული ბაზრის კოტების მიხედვით:

% p.a.	2019			2018		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივ.	2.0%	1.7%	-	0.2%	1.0%	-
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	1.3%	-0.7%	-	0.8%	-0.6%
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	11.5%	-	-	-	-	-
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	7.7%	11.0%	-	8%	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	11.6%	8.4%	5.9%	11.7%	8.7%	6.2%
ვალდებულებები						
სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულ.	9.3%	-	1.0%	7.1%	5.3%	1.6%
კლიენტთა ანგარიშები	7.6%	3.4%	1.5%	7.3%	3.5%	1.6%
- მიმდ და ანგარიშსწ ანგარ	7.0%	1.9%	1.4%	7.0%	3.4%	1.3%
- ვადიანი დეპოზიტები	8.2%	3.6%	1.5%	7.7%	3.6%	1.7%
სხვა ნასესხები სახსრები	12.2%	5.5%	3.0%	12.4%	6.0%	3.4%
საიჯარო ვალდებულ.	10.0%	6.0%	-	-	-	-
სუბორდინირ. ვალი	-	7.0%	-	-	-	-

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

Error! Reference source not found. **ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2018: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძობლობის გეგმის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრუქტურის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაშვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

გეოგრაფიული რისკების კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

(OECD ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია)

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	86,630	-	161,941	129	248,700
ფულადი სახსრები სებ-ში	177,989	-	-	-	177,989
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186	-	-	-	7,186
ინვესტიციები სავალო ფას ქალ	202,569	-	-	-	202,569
ინვესტიციები წილობრ ფას ქალ	63	-	-	-	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანს	962,387	376	18	22,213	984,994
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარა	3,126	-	-	-	3,126
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	8,798	-	-	-	8,798
სხვა ფინანსური აქტივები	795	150	226	33	1,204
ფინანსური აქტივები სულ	1,449,543	526	162,185	22,375	1,634,629
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკ მიმართ	183,984	-	-	-	183,984
კლიენტთა ანგარიშები	728,016	21,770	2,094	16,990	768,870
სხვა ნასესხები სახსრები	-	42,972	335,040	50,914	428,926
საიჯარო ვალდებულებები	3,737	-	-	-	3,737
სადაზღვევო ვალდებულებები	8,828	-	-	-	8,828
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,537	19	1	-	2,557
სუბორდინირებული ვალი	-	14,410	-	-	14,410
ფინანსური ვალდებულებები სულ	927,102	79,171	337,135	67,904	1,411,312
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	522,441	(78,645)	(174,950)	(45,529)	223,317
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ	144,745	2,929	23	317	148,014

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	68,843	8	1,056	62,593	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	175,690	-	-	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ	63	-	-	-	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანს	900,803	-	-	-	900,803
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარა	89	-	-	-	89
დაზღვევიდან მისაღ შემოს	4,194	-	-	-	4,194
სხვა ფინანსური აქტივები	783	-	-	-	783
ფინანსური აქტივები სულ	1,320,908	8	1,056	62,593	1,384,565
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	100,196	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	647,067	80,354	-	-	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	-	91,527	247,810	6,445	345,782
სადაზღვევო ვალდებულებები	4,531	-	-	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,822	-	-	-	1,822
ფინანსური ვალდებულებები სულ	753,616	171,881	247,810	6,445	1,179,752
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია					
	567,292	(171,873)	(246,754)	56,148	204,813
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ	154,212	2,414	-	-	156,626

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომიტეტი მართავს.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონეს, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის.

ლიკვიდობა ცალკე ანგარიშდება და ფასდება. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად. ეს კოეფიციენტებია:

- საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი, რომელიც გამოითვლება როგორც ლიკვიდური აქტივების შეფარდება ვალდებულებებთან და ექვს თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე ნასესხებ სახსრებთან და გარებალანსურ ვალდებულებებთან. კოეფიციენტში დასაშვები მინიმუმი დაწესებულია ყოველთვიურ 30% ზე.
- ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR), რომელიც იანგარიშება შემდეგნაირად: მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები იყოფა წმინდა ფულადი ნაკადების გადინებებზე 30-დღიანი სტრესის პერიოდში. მაღალხარისხიან ლიკვიდურ აქტივებში შეტანილია მხოლოდ მაღალი პოტენციალის მქონე აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულად.

	2019	2018
საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი $\geq 30\%$	58%	51%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	164%	171%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (ლარი)	172%	198%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (უცხ ვალ)	153%	153%

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორისი სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების ოდენობა სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებია, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები.

Error! Reference source not found. **ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერივატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერივატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერივატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. ვადიანობის ანალიზის მიზნებისთვის, ჩართული წარმოებულები არ ცალკევდება ჰიბრიდული (კომბინირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისგან.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი მათი საბალანსო ღირებულებით და სახელშეკრულებო ვადიანობების მიხედვით, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით გაყიდვადია, თუ აუცილებელია ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულადი ნაკადების გადინების დაკმაყოფილება. ამგვარი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში მათი რეალიზაციის მოსალოდნელი თარიღის მიხედვით. გაუფასურებული სესხები შეტანილია მათი საბალანსო ღირებულებით ფულადი ნაკადების შემოდინების მოსალოდნელი დროების მიხედვით.

როცა გადასახდელი თანხა არა ფიქსირებული, ნაჩვენები თანხა განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა მდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ	248,700	-	-	-	-	248,700
ფულადი სახსრები სებ-ში	177,989	-	-	-	-	177,989
მოთხ.სხვა ბანკ მიმართ	-	287	6,899	-	-	7,186
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	28,836	6,256	50,809	105,660	11,008	202,569
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ	-	-	-	-	63	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები	44,731	118,559	168,008	397,040	256,656	984,994
კლიენტებზე გაც ფინანს იჯარა	-	20	129	2,977	-	3,126
დაზღვევიდან მისაღები შემოს	8,798	-	-	-	-	8,798
სხვა ფინანსური აქტივები	575	20	466	-	143	1,204
სულ	509,629	125,142	226,311	505,677	267,870	1,634,629
ვალდებულებები						
ვალდებ სხვა ბანკების მიმართ	183,984	-	-	-	-	183,984
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	149,335	54,233	85,976	45,679	5,093	340,316
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	246,700	71,205	102,264	19,217	576	439,962
სხვა ნასესხები სახსრები	6,505	161,947	68,457	226,788	5,020	468,717
საიჯარო ვალდებულებები	101	433	434	1,795	974	3,737
სადაზღვევო ვალდებულებები	4,189	630	4,009	-	-	8,828
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,219	338	-	-	-	2,557
სუბორდ ვალი	-	492	492	3,934	15,527	20,445
ფინანსური გარანტიები	-	5,363	5,681	42,551	4,263	57,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	65,965	-	-	-	-	65,965
აკრედიტივები	600	516	-	-	-	1,116
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	659,598	295,157	267,313	339,964	31,453	1,593,485
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	(149,969)	(170,015)	(41,002)	165,713	236,417	41,144

Error! Reference source not found. **ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

გარანტიებზე მოთხოვნის და standby აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულებების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სახსრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა მდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	132,500	-	-	-	-	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფას ქალ	6,021	27,114	52,592	89,963	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქალ	-	-	-	-	63	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები	16,650	119,118	169,500	370,532	225,003	900,803
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარები	-	-	89	-	-	89
დაზღვევიდან მისალ შემოს	-	-	4,194	-	-	4,194
სხვა ფინანსური აქტივები	507	-	142	-	134	783
სულ	326,121	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,565
ვალდებულებები						
ვალდებ სხვა ბანკების მიმართ	65,400	34,796	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	123,154	51,585	70,663	26,742	2,410	274,554
კლიენტთა ანგარიშები -სხვა	287,796	49,664	94,555	34,250	589	466,854
სხვა ნასესხები სახსრები	5,353	87,038	114,003	157,486	10,595	374,475
სადაზღვევო ვალდებულებები	-	4,531	-	-	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,588	234	-	-	-	1,822
ფინანსური გარანტიები	55,573	-	-	-	-	55,573
სხვა ფინანსური ვალდებ	77,771	-	-	-	-	77,771
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	616,635	227,848	279,221	218,478	13,594	1,355,776
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	(290,514)	(81,616)	(52,704)	242,017	211,606	28,789

ბრუტო ფორვარდებთან დაკავშირებული გადახდებს თან ახლავს შესაბამისი ფულადი ნაკადები. კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვადის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

Error! Reference source not found. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ვალდებულებებთან მიმართებაში ლიკვიდობის სამართავად ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელ ვადიანობას და არა საკონტრაქტო ვადიანობას. შესაბამისი მოსალოდნელი ლიკვიდობის გეპი მოცემულია ცხრილში:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე ე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
ფინანსური აქტივები	509,629	125,141	226,311	505,677	267,870	1,634,628
ფინანსური ვალდებულებები	285,597	306,310	267,122	394,318	215,202	1,468,549
ფინანსური და ეფექტ გარანტიები	640					640
აკრედიტივი	600	516	-	-	-	1,116
აუთვისებელ კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	6,596					6,596
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ. კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი	216,196	(181,685)	(40,811)	111,359	52,668	157,727
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	216,196	34,510	(6,301)	105,058	157,727	
31 დეკემბერი 2018						
ფინანსური აქტივები	326,120	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,564
ფინანსური ვალდებულებები	169,088	246,422	285,521	323,456	197,944	1,222,431
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტ	374	-	-	-	-	374
აუთვისებელ კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	7,777	-	-	-	-	7,777
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ. კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი	148,881	(100,190)	(59,004)	137,039	27,256	153,982
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	148,881	48,691	(10,313)	126,726	153,982	

ფინანსური და ოპერაციული გარანტიების თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ნაჩვენებია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების მიხედვით.

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უჩვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად განუსაზღვრელივადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასისათვისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენაბრეების რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტს სჯერა, რომ შეძლებს ლიკვიდობის გეპის დახურვას სებ-ისგან ან სხვა ბანკებისგან ნასესხები სახსრების მოზიდვით, დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, როცა ამის საჭიროება იქნება.

39 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული მინიმალური დონის ზემოთ.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სეგრეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრესის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო შეტანილი;
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.
- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაჰეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სებ-ის მიერ ადმინისტრირებული სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სებ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ. მთავარი მენეჯმენტისთვის მიწოდებული შიდა ინფორმაციის თანახმად, ჯგუფის მიერ მართული კაპიტალის რაოდენობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 240,567 ათასი ლარი იყო. (2018: 218,933 ათასი ლარი). ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი 258,633 ათასი ლარია (2017: 221,981 ათასი ლარი). ჯგუფმა და ბანკმა 2019 და 2018 წლებში დაკისრებული ყველა კაპიტალის მოთხოვნა შესრულეს.

სებ-ის სტანდარტების თანახმად, კაპიტალის ადეკვატურობის ეს ანგარიში ცალკე მზადდება:

Error! Reference source not found. კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი i</i>	2019	2018
	პილარი I/II	პილარი I/II
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	16,181	16,138
საემისიო შემოსავალი	76,413	75,784
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულაციის თანახმად	113,630	82,129
გადაფასების რეზერვი	9,513	9,653
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციის თანახმად	24,830	35,230
პირველადი კაპიტალი კორექციამდე	240,567	218,934
პირველადი კაპიტალის კორექტირება	(11,546)	(11,017)
მთლიანი პირველადი კაპიტალი კორექტირების შემდეგ	229,021	207,917
მეორადი კაპიტალი		
სუბორდინირებული ვალი	14,052	-
გენერალური რეზერვი	15,560	14,064
მთლ მეორადი კაპიტალი	29,612	14,064
მთლ საზედამხედველო კაპიტალი	258,633	221,981
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს	1,359,786	1,215,027
მინიმალური პირველადი კოეფიციენტი	<u>10.7%</u>	<u>11.1%</u>
პირველადი კოეფიციენტი	16.8%	17.11%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	19.0%	18.27%

40 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. პერიოდულად, ბიზნესის ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას, შეიძლება წარმოიშვას მოთხოვნები ჯგუფის მიმართ. საკუთარი შეფასებით და შიდა პერსონალის პროფესიონალური კონსულტაციით, მენეჯმენტი იმ აზრისაა, რომ ამ მოთხოვნებთან დაკავშირებით ბანკს არ მიადგება რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ზარალი, შესაბამისად, წინამდებარე დოკუმენტი არ ითვალისწინებს შესაბამის რეზერვს მასთან მიმართებაში.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანმხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღიად.

საგადასახო ორგანოები ბანკს ამოწმებს 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადომ დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება გრძელდება და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯერ არ არის დასრულებული. ამ შემთხვევისთვის სპეციალური რეზერვი არ შექმნილა, რადგან ჯგუფის მენეჯმენტს სჯერა, რომ ბანკს მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიადგება.

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განახორციელა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ გარე საგადასახადო მრჩეველებთან.

საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბერს. თუ ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური ლიზინგის დაფარვები არაგაუქმებადი საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით 2018 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2019	2018
არაუგვიანეს 1 წლისა	17	327
მთლიანი საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები	17	327

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობის ნაწილი აღჭურვილობის (ბანკომატების) განთავსების მიზნით, რაც არაა შეტანილი გამოყენების უფლების მქონე აქტივების მუხლში. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, იჯარის გადახდები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფს დადებული აქვს რამდენიმე საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომლებიც ძირითადად მის ნასესხებ სახსრებთანაა დაკავშირებული. ასეთი ხელშეკრულებების პირობების შეუსრულებლობა ჯგუფისთვის უარყოფით შედეგებს გამოიწვევს, მათ შორის ნასესხები სახსრების ხარჯების ზრდასა და დეფოლტის განცხადებას. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი საერთაშორისო შეთანხმებების პირობებს ასრულებს.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეტანილი იქნა საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი II-ის სახელითაა ცნობილი. ბანკმა შეასრულა ამ სესხის შესახებ კოვენანტი.

ჯგუფის კაპიტალის კომპოზიცია ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	90,980	90,980
გაუნაწილებელი მოგება	178,499	146,999
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	269,479	237,979
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	9,165	9,372
სუბორდინირებული ვალი	14,410	-
საერთო რეზერვი	3,662	4,483
მთლ მეორადი კაპიტალი	27,237	13,767
მთლიანი კაპიტალი	296,716	251,746

მეორად კაპიტალში შედის საერთო რეზერვი, რომელიც განისაზღვრება როგორც მინიმალური თანხა ამ ორი ფაქტორიდან: ა) IFRS სესხებზე შექმნილი რეზერვები გაუფასურების ნიშნების გარეშე და ბ) გაუფასურების გამომწვევი მოვლენის გარეშე არსებული სესხების 2%.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებას.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები ათვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

<i>ათასი ლარი</i>	განმარტება	2019	2018
გაცემული ფინანსური გარანტიები		57,858	55,573
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები		65,965	77,771
იმპორტის აკრედიტივი	0	1,118	
მთლ სასესხო ვალდებულებები		124,941	133,344
გამოკლ: ფინანსური გარანტიების რეზერვი	Error! Reference source not found. Error! Reference source not found.	(349)	(95)
გამოკლ: სასესხო ვალდებულებების რეზერვი		(292)	(262)
გამოკლ: იმპორტის აკრედიტივების რეზერვი		(11)	-
გამოკლ: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება		(17,811)	(24,422)
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები სულ, რეზერვების და ფულით დაფარული პოზიციების გარდა		106,478	108,565

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიის რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირია:

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ პერ. ECL for SICR-ისთვის)	მთლ რეზერვი	ბრუტო გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	51	44	95	55,573
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები</i>				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(268)	268	-	-
- 12 თვიანი ECL (ეტაპი 2 და ეტაპი 3 -დან ეტაპი 1-ზე)	5	(5)	-	-
გაცემული გარანტიები	336	-	336	40,559
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი	(46)	(40)	(86)	(37,973)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	78	267	345	58,159
<i>ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე</i>				
უცხ ვალ ცვლილებები	3	-	3	(300)
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბერი	81	267	348	57,859

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ..პერ. ECL for SICR- ისთვის)	მთლ რეზერვი	ბრუტო გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	77	1	78	30,978
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(44)	44	-	-
გაცემული გარანტიები	95	-	95	49,887
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	(77)	(1)	(78)	(25,380)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	(26)	43	17	
<i>ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე უცხ ვალ ცვლილებები</i>	-	-	-	88
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერი	51	44	95	55,573

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულებების რეზერვების ცვლილებები შემდეგი იყო:

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო ვალდ თანხა
საკრედიტო ვალდებულების რეზერვი 31 დეკემბერი 2018	124	139	-	263	77,771
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე					
ტრანსფერები					
- - არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(13)	13	-	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას. (ეტაპი 1 და ეტაპი 2-დან ეტაპი 3-ზე)	(101)	(3)	104	-	-
- 12-თვიანი ECL-ზე (ეტაპი 2 და ეტაპი 3- დან ეტაპი 1-ზე)	1	(1)	-	-	-
გაცემული სასესხო ვალდ პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	189 (112)	35 (93)	- -	224 (205)	55,228 (67,234)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	88	90	104	282	65,765
<i>ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე</i>					
უცხ ვალ ცვლილებები	10	-	-	10	
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბერი	98	90	104	292	65,765

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო ვალდ თანხა
სასესხო ვალდ რეზერვი 2018 წლის 1 იანვ	108	155	34	297	50,476
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები					
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(53)	53		-	
გაცემული სასესხო ვალდ	137	12	-	149	56,428
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	(71)	(83)	(34)	(188)	(29,204)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	121	137	-	258	77,700
ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე					
უცხ ვალ ცვლილებები	3	1	-	4	71
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერი	124	138	-	262	77,771

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით რისკის კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	5,090	-	-	5,090
- კარგი	41,387	-	-	41,387
- დამაკმაყოფილებელი	-	11,381	-	11,381
არადიარებული ბრუტო თანხა	46,477	11,381	-	57,858
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(81)	(268)	-	(349)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	2,326	603	-	2,929
- კარგი	55,214	5,884	-	61,098
- დამაკმაყოფილებელი	-	1,196	-	1,196
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	401	-	401
- დეფოლტი	-	-	341	341
არადიარებული ბრუტო თანხა	57,540	8,084	341	65,965
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(98)	(90)	(104)	(292)

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მიდგომით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 38.

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივების და გარანტიების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნებს ფულზე, რადგან ეს ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება ისე შეწყდეს ან გაუვიდეს ვადა, რომ არ იქნას დაფინანსებული. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 321 ათასი ლარი (2018: 638 ათასი ლარი).

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სიხშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელშეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მაღალი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თაღლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

შესრულების გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
მშენებლობა		13,183	14,216
ენერგეტიკა		4,330	-
ვაჭრობა		1,968	747
უძრ ქონ მართვა და განვითარება		1,832	-
მომსახურება		956	1,454
სხვა		1,747	6,865
მთლიანი გარანტირებული თანხები		24,016	23,282

შესრულების გარანტიის რეზერვების ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს		17	179
გაცემული შესრულების გარანტიების თავდაპირველი აღიარება		274	9
რეზერვის ათვისება		(10)	(171)
უცხ ვალ ცვლილებები		10	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს		291	17

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა უზრუნველყოფის სახით გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

ათასი ლარი	განმ	31 დეკ 2019		31 დეკ 2018	
		გირაოში ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ	გირ ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში AC-ით სებ-ში დაგირ. იპოთ. სესხ. პორტფ.	10, 23	99,855 60,492	94,862 48,138	40,427 27,309	38,153 21,847
სულ		160,347	143,000	67,736	60,000

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 143 ათასი ლარის ნაშთები (2018: 134 ათასი ლარი), რომლებიც საერთაშორისო საგადახდო ბარათების ტრანზაქციების გადასაფარადაა გამოყენებული. ნამასთან ერთად, სებ-ში რიცხული ფულადი სახსრები 177,444 ათასი ლარია (2018: 177,444 ათასი ლარი), რაც სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს და მათით არ შეიძლება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსება, როგორც ეს მე-8 განმარტებაშია გამჟღავნებული.

41 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ურთიერთგადაფარვას, ურთიერთჩათვლის შეთანხმებებს და მსგავს ღონისძიებებს.

42 სამართლიანი ღირებულების გამყდანება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტორებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშებები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტ სამართლ ღირ								
ფინ აქტ								
ინვესტიციები საემისიო ფას ქსლ								
- კორპორაციების აქციები	-	63	-	63	-	63	-	63
არაფინანსური აქტივები								
- შენობა-ნაგებობები და მოწყობ	-	-	21,246	21,246	-	-	21,345	21,345
მთლიანი აქტივები სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	63	21,246	21,309	-	63	21,345	21,408

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები იზომება FV-ით, გამოკლებული გაყიდვის ხარჯი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება სამართლიანი ღირებულების იერარქიით მიეკუთვნება მე-3 დონის შეფასებას. სამართლიანი ღირებულება 979 ათასი ლარია (2018: 6,301 ათასი ლარი).

მე-3 დონის შეფასებისას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასების ტექნიკა და მონაცემები და ამ მონაცემებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი მგრძობელობა 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

41 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	სამართ ღირ 31 დეკ		შეფასების ტექნიკა	გამოყენებული მონაცემები	მონაცემთა დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)
	2019	2018			
აქტივების სამართ. ღირებულ.					
არაფინანსური აქტივები					
- შენობები	21,246	21,345	საბაზ შესადარისი აქტივები	კომერც ფართი 3,640-10,831 საოფისე ფართი 2,460-4,100 გარაჟი 1,179-1,591	(3,568)
მთლიანი ერთჯერადი სამართლიანი ღირებულების შეფასება მე-3 დონეზე	21,246	21,345			

(ბ) (აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მჟღავნდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1 სამ ღირ	დონე 2 სამ ღირ	დონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ	დონე 1 სამ ღირ	დონე 2 სამ ღირ	დონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ
აქტივები								
ფული და ფულის ექვივალენ.								
- ნაღდი ფული	37,439	-	-	37,439	32,099	-	-	32,099
- ფულადი სახს სებ-ში	-	41,859	-	41,859	-	31,750	-	31,750
- საკორ ანგ და ერთდლ განთავსებ.	-	56,064	-	56,064	-	68,650	-	68,650
- განთავსებები სხვა ბანკ <3 თვე		113,339	-	113,339	-	-	-	-
მოთხოვნ სხვა ბანკ მიმ								
- მოკლევად განთავს სხვა ბანკ <3 თვე	-	7,186	-	7,186	-	-	-	-
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	177,989	-	177,989	-	170,443	-	170,443
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები								
- კორპორაც სესხ	-	-	805,945	784,485	-	-	679,068	683,919
- იპოთეკ სესხ	-	-	137,497	136,223	-	-	142,684	134,980
- სამომხმ სესხ	-	-	64,314	60,172	-	-	82,602	77,245
- საკრედ ბარათები	-	-	4,623	4,112	-	-	4,659	4,659
- ფინანსური ოჯარა	-	-	3,126	3,126	-	-	89	89
ინვესტიციები სავალო ფას კლ AC								
- საქ მთავრ სახაზ ობლიგ	-	141,151	-	145,160	-	107,067	-	106,109
- საქ მთავრ სახაზ ვალდ	-	45,412	-	45,623	-	66,948	-	66,850
- კორპორაც ობლიგ	-	14,410	-	11,785	-	-	-	-
- სებ-ის სადეპოზ სერტ	-	-	-	-	-	2,731	-	2,731
დაზღვევიდან მისდ შემ	-	8,798	-	8,798	-	4,194	-	4,194
სხვა ფინანს აქტივები	-	1,204	-	1,204	-	783	-	783
არაფინ აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება			2,011	959	-	-	3,972	1,572
სულ	37,439	607,412	1,017,516	1,635,523	32,099	452,566	913,074	1,386,074

41 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში დონეების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არაა შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ
ფინანსური ვალდებულებები								
<i>ვალდ სხვა ბანკ მიმართ</i>								
- სხვა ბანკების საკორ ანგ და ერთდღ განთავსებები	-	1	-	1	-	1	-	1
- სხვა ბანკების მოკლევად განთ	-	40,838	-	40,838	-	50,155	-	50,155
- სებ-ის მოკლევად სესხ	-	143,145	-	143,145	-	50,039	-	50,039
<i>კლიენტთა ანგარიშები</i>								
- სახელმწ და საჯარო ორგ მიმდ/საანგარიშსწ ანგ	-	82,519	-	82,519	-	128,789	-	128,789
- სახელმწიფო და საჯარო ორგ ვად დეპოზ	-	-	46,203	44,381	-	-	35,638	35,137
- სხვა ოურ პირ მიმდ/საანგარიშსწ ანგარ	-	154,936	-	154,936	-	135,716	-	135,716
- სხვა ოურ პირ ვად დეპოზიტები	-	-	156,305	155,118	-	-	163,226	161,995
- ფიზ პირების მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშ.	-	130,079	-	130,079	-	109,751	-	109,751
- ფიზ პირების ვადიანი ანგარიშები	-	-	210,237	201,837	-	-	159,211	156,033
<i>სხვა ნასესხები სახსრები</i>								
- საერთაშ საფინ ინსტ ნასესხები სახსრ.	-	468,718	-	428,926	-	374,476	-	345,782
<i>სადაზღვევო ვალდებ</i>								
	-	8,828	-	8,828	-	4,531	-	4,531
<i>სხვა ფინ ვალდებულ</i>								
	-	2,556	-	2,556	-	1,822	-	1,822
<i>სუბორდინირებული ვალი</i>								
- სუბორდინირებული ვალი	-	20,445	-	14,410	-	-	-	-
სულ	-	1,052,065	412,745	1,407,574	-	855,280	358,075	1,179,751

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა.

კლიენტების მიმართ ჯგუფის ვალდებულებები დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემაშია შეტანილი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ კრედიტის გაუმჯობესებას ასახავს.

ჯგუფის ვალდებულებები მისი კლიენტების მიმართ სახელმწიფო დაზღვევის სქემაში შედის, როგორც ეს განმარტება 1-შია აღწერილი. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ან საკრედიტო გაფართოებებს ასახავს.

43 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნით, IFRS 9-ში “ფინანსური ინსტრუმენტები” ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVTPL-ით (დ) ფინანსური აქტივები AC-ით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით გაზომვა სავალდებულოა და (ბ) აქტივები, რომლებსაც თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდეგ ასეთი დანიშნულება აქვს მინიჭებული. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ცალკე კატეგორიას ქმნის.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

<i>ათასი ლარი</i>	წილობრ ინსტრ FVOCI	AC	ფინანსური იჯარ. მისაღ. შემოსავალ.	სულ
აქტივები				
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები</i>	-	248,700	-	248,700
<i>ფულადი რეზერვები სებ-ში</i>	-	177,989	-	177,989
<i>მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ</i>	-	7,186	-	7,186
<i>ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში</i>	-	202,569	-	202,569
- საქ მთავრ სახაზინო ობლიგ	-	145,160	-	145,160
- საქ მთავრ ხაზინა	-	45,623	-	45,623
- კორპორაციების ობლიგაციები	-	11,785	-	11,785
<i>ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები</i>	63	-	-	63
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	784,486	-	784,486
- იპოთეკური სესხები	-	136,223	-	136,223
- სამომხმარებლო სესხები	-	60,172	-	60,172
- საკრედიტო ბარათები	-	4,112	-	4,112
<i>ფინანსური იჯარა</i>	-	-	3,126	3,126
<i>დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები</i>	-	8,798	-	8,798
<i>სხვა ფინანსური აქტივები</i>	-	1,204	-	1,204
მთლიანი ფინანსური აქტივები	63	1,631,440	3,126	1,634,629

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

<i>ათასი ლარი</i>	წილობრ ინსტრ FVOCI	AC	ფინანსური იჯარ. მისაღ. შემოსავალ.	სულ
აქტივები				
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები</i>	-	132,500	-	132,500
<i>ფულადი სახსრები სებ-ში</i>	-	170,443	-	170,443
<i>ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ</i>	-	175,690	-	175,690
- საქ მთავრ სახაზინო ობლიგაციები	-	106,109	-	106,109
- საქ მთავრობის ხაზინა	-	66,850	-	66,850
- სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკ	-	2,731	-	2,731
<i>ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები</i>	63	-	-	63
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	683,919	-	683,919
- იპოთეკური სესხები	-	134,980	-	134,980
- სამომხმ სესხები	-	77,246	-	77,246
- საკრედიტო ბარათები	-	4,659	-	4,659
<i>ფინანსური იჯარა</i>	-	-	89	89
<i>დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები</i>	-	4,194	-	4,194
<i>სხვა ფინანსური აქტივები</i>	-	782	-	782
მთლიანი ფინანსური აქტივები	63	1,384,412	89	1,384,564

44 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. სავარაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ცალკე ანგარიშის მუხლში „ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში“ მოცემულია ინვესტიციები შემდეგ ბიზნესერთეულებში:

ათასი ლარი	2019	2018			
		ინვესტიცია	აკუმულ	ინვესტიცია	აკუმულ
სახელწოდება	მთავარი საქმიანობა	მოგება/ზარალი	მოგება/ზარალი	მოგება/ზარალი	მოგება/ზარალი
შპს ბაზის ესეთ მენეჯმენტ ჰოლდინგი	აქტ მართვა	3,797	36	3,796	(52)
სს ჰუალინგ დაზღვევა	დაზღვევა	4,300	1,789	4,300	1,470
სს BHL ლიზინგი	ლიზინგი	5,000	(14)	2,000	(3)
სულ		13,097	1,811	10,096	1,415

2019 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4% – 16 %)	-	461	-	63	815	9,464	2,610
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	-	-	-	(3)	(21)	(1)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% – 12%)	410	1,884	229	1,005	3,631	26,374	5,195
სუბორდინირებული ვარლი (სახელშ. საპრ. გან: 7%)	-	-	14,410	-	-	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები 2019 წელს შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	1	21	-	4	69	810	408
საპროცენტო ხარჯი	(24)	(67)	(166)	(35)	(224)	(880)	(122)
საკრედიტო ზარალის რეზერ	-	(1)	-	(1)	7	(160)	3
უცხ ვალ ვაჭრ მოგებას გამოკლ დანაკარგ	-	4	12	2	(4)	375	4
უცხ ვალ კონვერტ მოგ და დანაკ	2	(73)	(685)	(39)	(5)	(2,643)	304
საკომისიო შემოსავალი	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრ და სხვა საოპ ხარჯ	-	-	-	-	-	-	110

Error! Reference source not found. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები	-	-	-	-	-	667	-
წლის ბოლოს ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,605	-
აუთვისებელი საკრ ხაზ ვალდ	50	44	-	106	1,064	740	139

2019 წლის განმავლობაში მხარეთათვის გასესხებული და მხარეთა მიერ დაფარული აგრეგირებული თანხები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
დაკ მხარეთათვის ნასესხ თანხ წლი	-	1,251	-	60	2,191	12,766	390
წლის განმავლ დაკ მხარეთა მიერ დაფარული თანხა	-	1,095	-	60	2,630	4,839	3,601

2018 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4.7% – 16 %)	-	23	-	7	676	261	195
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	(1)	-	-	(15)	(9)	(4)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% –10%)	386	1,241	9,800	560	2,288	37,486	829

Error! Reference source not found. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2018 წელს დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურების გარდა, იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	6	-	21	59	1,455	20
საპროცენტო ხარჯი	(22)	(33)	(230)	(42)	(145)	(1,649)	(49)
საკრედიტო ზარალის რეზერ	-	-	-	1	(3)	4	1
უცხ ვალ ვაჭრ მოგებას გამოკლ დანაკარგ	-	5	-	4	-	597	-
უცხ ვალ კონვერტ მოგ და დანაკ	-	(23)	(236)	33	(90)	1,498	(16)
საკომისიო შემოსავალი	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრ და სხვა საოპ ხარჯ	-	-	-	-	(2)	-	(86)

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები შემდეგი იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
ეფექტიანობის გარანტიები ჯგუფის მიერ გაცემული წლის ბოლოს	-	-	-	-	-	1,065	-
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,536	-
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზ ვალდ	-	295	-	160	496	739	18

2018 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
დაკ მხარეებზე გაცემული სესხები წლის განმავლ	-	1,042	-	849	332	3,613	-
დაკ მხარეთა მიერ წლის განმავლ დაფარული თანხები	-	(1,364)	-	(1,253)	(626)	(41,234)	(114)

პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას აქვს კონტროლი, ერთობლივი კონტროლი ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ბანკზე ან ჯგუფზე, არის ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრი.

Error! Reference source not found. **ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)**

იურიდიული პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები: პირი და მისთვის ანგარიშგების წარმდგენი პირი არიან ერთი და იგივე ჯგუფის წევრები (რაც ნიშნავს, რომ თითოეული მშობელი კომპანია, შვილობილი კომპანია და თანაშვილობილი კომპანია დაკავშირებულია დანარჩენებთან). ერთი პირი მეორის ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმოა (ან იმ ჯგუფის წევრის ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოა, რომლის წევრიცაა მეორე პირი); საწარმო ექვემდებარება შემდეგი ფიზიკური პირების კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს: ბანკზე კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის მქონე პირის, ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრის, ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ოჯახის წევრების. სხვა დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან იმ პირების და/ან ოჯახის წევრის კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან და ბანკზე ან ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ.

ქვემოთ წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	ხარჯი	დარიცხვად	ხარჯი	დარიცხვად
მოკლევადიანი ბენეფიტები: - ხელფასები	475		173	
სულ	475		173	

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	ხარჯი	დარიცხვად	ხარჯი	დარიცხვად
მოკლევადიანი ბენეფიტები: - ხელფასები	1,280		838	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	2,416	1,257	1,360	837
<i>წილობრივი კომპენსაცია:</i> - კაპიტ გაქვით წილობრ კომპენსაცია	483		488	-
სულ	4,179	1,257	2,686	837

მოკლევადიანი ბონუსების მთლიანი გადახდის დრო იმ პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში მოდის, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია. მენეჯმენტის მთავარი პერსონალი გულისხმობს მენეჯმენტის საბჭოს წევრებს.

45 საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდგომი მოვლენები

2019 წლის ბოლოს ჩინეთიდან პირველად გავრცელდა ინფორმაცია COVID-19 კორონავირუსის შესახებ. წლის ბოლოს მდგომარეობით, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ უცნობი ვირუსის რამდენიმე შემთხვევა დააფიქსირა. 2020 წლის პირველ თვეებში ვირუსი მთელ მსოფლიოში გავრცელდა და მისმა ნეგატიურმა ზეგავლენამ ყველაფერი მოიცვა. მენეჯმენტი ამ შემთხვევას მიიჩნევს ბალანსის შედგენის შემდგომ არაკორექტირებად მოვლენად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების დროს ინფექციის გავრცელება კვლავაც მიმდინარეობს. მას ჯგუფის ან ბანკის ფინანსურ მაჩვენებლებზე რაიმე აღქმადი ზეგავლენა არ მოუხდენია, თუმცა სამომავლო ეფექტების წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზეგავლენის მონიტორინგს და ყველა შესაძლო ნაბიჯს გადადგამს მის შესამცირებლად.

46 აბრევიატურები

ქვემოთ მოცემულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული აბრევიატურები:

აბრევიატურა	სრული სახელწოდება
AC	ამორტიზებული ღირებულება
CCF	კრედიტის კონვერსიის ფაქტორი
EAD	რისკი დეფოლტის შემთხვევაში
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
EIR	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
FVOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლით
FVTPL	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალით
FX, Forex	უცხოური ვალუტის გაცვლა
IFRS	ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი
IRB system	რისკზე დაფუძნებული შიდა სისტემა
L&R	სესხები და მისაღები შემოსავლები
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში
LTV	სესხის ღირებულება შეფარდებული უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
PD	დეფოლტის ალბათობა
POCI financial assets	შემენილი ან წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები
ROU asset	გამოყენების უფლების მქონე აქტივი
SICR	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა
SME	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
SPPI	მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდები
SPPI test	შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს